Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0215

Komisijas 2025. gada ziņojums par Turciju

Eiropas Parlamenta 2026. gada 17. jūnija rezolūcija par Komisijas 2025. gada ziņojumu par Turciju (2025/2256(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropadomes 2024. gada 17. un 18. aprīļa, 2023. gada 30. jūnija, 2022. gada 23. jūnija, 2021. gada 24. jūnija un 2019. gada 12. decembra secinājumus un visus attiecīgos iepriekšējos Padomes un Eiropadomes secinājumus,

– ņemot vērā Turcijas dalību Eiropas Padomē un NATO,

– ņemot vērā Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Turcijas Republiku par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras uzturas neatļauti[1] (ES un Turcijas Atpakaļuzņemšanas nolīgums),

– ņemot vērā Eiropadomes locekļu 2021. gada 25. marta paziņojumu par Turciju,

– ņemot vērā Padomes 2016. gada 18. marta un Eiropadomes 2015. gada 29. novembra paziņojumus par ES un Turciju,

– ņemot vērā ES 2005. gada 3. oktobra Turcijas sarunu programmu,

– ņemot vērā Eiropas Kopienas un tās dalībvalstu 2005. gada 21. septembra deklarāciju, kas tika sniegta pēc tam, kad deklarāciju sniedza Turcija, 2005. gada 29. jūlijā parakstot Ankaras nolīguma papildprotokolu,

– ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. decembra un 2020. gada 6. marta secinājumus un Eiropadomes prezidentūras secinājumus, kas tika pieņemti 1993. gada 21. un 22. jūnijā Kopenhāgenā un ir pazīstami arī kā Kopenhāgenas kritēriji,

---

[1] OV L 134, 7.5.2014., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/252/oj

– ņemot vērā Padomes prezidentūras 2025. gada 16. decembra secinājumus par paplašināšanos un Padomes 2024. gada 17. decembra un 2023. gada 12. decembra secinājumus,

– ņemot vērā starptautiskās jūras tiesības, kā paredzēts Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijā (UNCLOS), ar ko izveido tiesisko regulējumu, kurš reglamentē jūras zonas un piekrastes valstu suverēnās tiesības,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 4. novembra paziņojumu "2025. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku" (COM(2025)0690) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu "2025. gada ziņojums par Turciju" (SWD(2025)0756),

– ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2024. gada 24. aprīļa Īpašo ziņojumu 06/2024 "Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijā — palīdz bēgļiem un uzņēmējkopienai, bet vēl nav nodrošināta ne ietekme, ne ilgtspēja",

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 29. novembra (JOIN(2023)0050) un 2021. gada 22. marta (JOIN(2021)0008) kopīgos paziņojumus par pašreizējo stāvokli ES un Turcijas politiskajās, ekonomiskajās un tirdzniecības attiecībās,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 25. septembra paziņojumu "Devītais gada ziņojums par Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā" (COM(2025)0517),

– ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas 2025. gada 3. aprīļa rezolūciju par Turcijas mēru arestu un uzbrukumu vietējai demokrātijai Turcijā,

– ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas 2026. gada 5. marta atzinumu par 2025. gada paplašināšanās dokumentu kopumu – Rietumbalkāni un Turcija,

– ņemot vērā starptautisko tiesību pamatprincipus un ANO Statūtus, 1977. gada un 1979. gada augsta līmeņa nolīgumus starp abu kopienu vadītājiem Kiprā un attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas par Kipru, tostarp 1964. gada 4. marta Rezolūciju Nr. 186 (1964), kurā atkārtoti apstiprināta Kipras Republikas suverenitāte, Rezolūciju Nr. 541 (1983) un 1984. gada 11. maija Rezolūciju Nr. 550 (1984) par separātistu darbībām Kiprā, 1992. gada 25. novembra Rezolūciju Nr. 789 (1992), ANO DP priekšsēdētāja 2021. gada 23. jūlija paziņojumu par Varošu, ANO DP priekšsēdētāja paziņojumu un ANO DP rezolūcijas par ANO Miera uzturēšanas spēkiem Kiprā (UNFICYP), kuru pilnvaras ar Rezolūciju 2815 (2026) pagarināja līdz 2027. gada 31. janvārim,

– ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (ECTK) 46. pantu, kurā noteikts, ka līgumslēdzējas puses apņemas ievērot galīgo Eiropas

Cilvēktiesību tiesas (ECT) spriedumu ikvienā lietā, kurā tās ir puses, un attiecīgi Turcijas pienākumu īstenot visus ECT spriedumus,

– ņemot vērā Eiropas Padomes Ministru komitejas attiecīgās rezolūcijas,

– ņemot vērā Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa 2025. gada 27. marta Deklarāciju Nr. 12(2025) par tematu "Mēru atlaišana Turcijā",

– ņemot vērā Eiropas Padomes Venēcijas komisijas 2025. gada 9. un 10. oktobra sesijā pieņemto ziņojumu par mēru pirmstiesas apcietinājuma ietekmi uz vietējās demokrātiskās pārvaldības īstenošanu,

– ņemot vērā "Reportieru bez robežām" publicēto 2025. gada pasaules preses brīvības indeksu,

– ņemot vērā 2025. gada uzraudzības ziņojumu, ko publicējusi organizācija "Ātra reaģēšana mediju brīvības jomā",

– ņemot vērā ANO Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu un Stambulas konvenciju,

– ņemot vērā organizācijas "Transparency International" 2026. gada 10. februārī publicēto 2025. gada korupcijas uztveres indeksu,

– ņemot vērā Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) 2025. gada 22. novembra dokumentu "Turcijas Republika: darba struktūru noslēdzošais paziņojums par 2025. gada IV panta misiju",

– ņemot vērā Pasaules Ekonomikas foruma 2025. gada 11. jūnijā publicēto 2025. gada ziņojumu par dzimumu nevienlīdzību pasaulē,

– ņemot vērā UNESCO 2020. gada 10. jūlija paziņojumu par Svētās Sofijas katedrāli un attiecīgos UNESCO Pasaules mantojuma komitejas lēmumus — Lēmumu 44 COM 7B.58 (2021) un Lēmumu 45 COM 7B.58 (2023) par Stambulas vēsturiskajām vietām, kas pieņemti attiecīgi 44. un 45. sesijā,

– ņemot vērā 2026. gada 11. marta rezolūciju par ES paplašināšanās stratēģiju[2],

– ņemot vērā Parlamenta 2024. gada 29. februāra rezolūciju par padziļinātu ES integrāciju saistībā ar turpmāko paplašināšanos[3],

---

2 Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0077.

3 OV C, C/2024/6746, 26.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2026. gada 12. februāra rezolūciju par ārvalstu žurnālistu un ārvalstu kristiešu mērķtiecīgu izraidīšanu Turcijā, aizbildinoties ar valsts drošības apsvērumiem[4],

– ņemot vērā visas Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Turciju,

– ņemot vērā Parlamenta rezolūcijas par Kipru,

– ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 15. aprīļa rezolūciju par pret armēņiem vērstā genocīda 100. gadskārtu[5],

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0106/2026),

A. tā kā Turcija joprojām ir ES pievienošanās kandidātvalsts; tā kā dalība ES joprojām ir Turcijas valdības atkārtoti pausts politiskais mērķis, lai gan turpina palielināties atšķirības Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā noteikto vērtību un principu un dažu ES politikas jomu ziņā; tā kā Turcijai ir ticami jāapliecina apņemšanās veidot ciešākas attiecības un saskaņotību ar Eiropas Savienību, ievērot un atbalstīt Kopenhāgenas kritērijus, tostarp ES ārpolitiku un drošības politiku, normalizēt attiecības ar visām ES dalībvalstīm un veidot un uzturēt labas kaimiņattiecības ar ES un visām tās dalībvalstīm, lai stiprinātu tās Eiropas perspektīvu; tā kā Turcija vairākkārt ir tikusi aicināta atturēties no visām darbībām, kas pārkāpj jebkuras ES dalībvalsts suverenitāti un suverēnās tiesības un ir pretrunā starptautiskajām tiesībām un ES tiesību aktiem;

B. tā kā sarunas par pievienošanos ES kopš 2018. gada faktiski ir apstājušās sakarā ar situācijas pasliktināšanos Turcijā tiesiskuma un demokrātijas jomā un saistībā ar tābrīža spriedzi divpusējās attiecībās;

C. tā kā Komisija jaunākajā 2025. gada progresa ziņojumā attiecībā uz Turciju atkārtoti konstatēja nopietnu regresu tiesiskuma jomā un cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos un izvirzīja jautājumus par demokrātijas pamatprincipu ievērošanu, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu 2024. gadā;

D. tā kā tiesu iestāžu neatkarības stāvoklis joprojām ir īpaši satraucošs, neraugoties uz 11 tiesību aktu paketēm tieslietu jomā, ko Turcijas valdība ir pieņēmusi kopš 2019. gada; tā kā valsts konstitucionālā kārtība ir apdraudēta, jo Konstitucionālās tiesas autoritāti apdraud zemāka līmeņa tiesas, kas atsakās īstenot tās nolēmumus;

E. tā kā likuma priekšā nepārprotami pastāv dubultstandarti, par ko liecina ļoti atšķirīgā attieksme savstarpēji līdzīgās lietās, jo īpaši tiesvedībā, kurā iesaistīti politiķi vai augsta ranga personas, vai

---

4 Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0047.
5 OV C 328, 6.9.2016., 2. lpp.

lietās, kas saistītas ar apsūdzībām par valsts amatpersonu aizvainošanu;

F. tā kā Turcija ir sistemātiski instrumentalizējusi krimināltiesību un pretterorisma tiesību aktus, lai apspiestu vēlētas amatpersonas, opozīcijas politiķus un cilvēktiesību aizstāvjus; tā kā pēdējā laikā sakarā ar tiesu lēmumiem un valdības spiedienu uz opozīcijas mēriem un pašvaldībām Turcijā gan vietējā, gan valsts līmenī ir būtiski pasliktinājušies demokrātiskie standarti un procesi; tā kā kopš 2024. gada marta pašvaldību vēlēšanām tika arestēti un atcelti no amata vismaz 39 opozīcijas partiju mēri, proti, 29 no Republikāņu tautas partijas (CHP) un 10 no Tautu vienlīdzības un demokrātijas partijas (*DEM*); tā kā 13 gadījumos mēri tika aizstāti ar valdības ieceltiem pilnvarotajiem;

G. tā kā pēc ilgstoša tiesvedības procesa Ankaras Reģionālā apelācijas tiesa 2026. gada 21. maijā izdeva nolēmumu par "absolūtu spēkā neesamību" ("mutlak butlan") attiecībā uz CHP 2023. gada partijas kongresu, tādējādi anulējot vēlēšanas, kurās Özgür Özel tika iecelts par priekšsēdētāju un pašreizējā partijas vadība stājās amatā; tā kā šim tiesas nolēmumam, neraugoties uz iespējamām pārsūdzībām, tika pievienots īpašs rīkojums, lai faktiski atceltu ievēlēto vadību no amata un nodotu tās pilnvaras bijušajam priekšsēdētājam Kemal Kılıçdaroğlu un iepriekšējai partijas asamblejai; tā kā trīs dienas vēlāk, 2026. gada 24. maijā, pēc bijušā priekšsēdētāja Kılıçdaroğlu komandas pieprasījuma Turcijas ātrās reaģēšanas policijas vienība iebruka CHP galvenajā mītnē Ankarā, izmantojot asaru gāzi un vardarbību, lai izpildītu tiesas lēmumu atcelt ievēlēto vadību un atjaunot iepriekšējo;

H. tā kā demokrātiski ievēlētais Stambulas mērs *Ekrem İmamoğlu* kopš 2025. gada 19. marta atrodas cietumā, pamatojoties uz safabricētām apsūdzībām, kurām ir politiska spiediena pazīmes, un tādējādi tiek klaji pārkāpti krimināltiesību pamatprincipi, piemēram, individuālās atbildības princips; tā kā tas tiek plaši uzskatīts par mēģinājumu politiskā ziņā likvidēt nākamo prezidenta vēlēšanu galveno opozīcijas kandidātu;

I. tā kā Turcijas Lielajai nacionālajai asamblejā (*GNAT*) pašlaik izskatīšanā ir aptuveni 800 lietu, kurās prasīts atcelt pašreizējo parlamenta deputātu parlamentāro imunitāti; tā kā lielākā daļa no prasībām skar opozīcijas partiju, galvenokārt *CHP* un *DEM*, deputātus;

J. tā kā Turcija ir Eiropas Padomes locekle un tai attiecīgi ir juridiski saistoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) spriedumi; tā kā Turcija nepilda nozīmīgus ECT nolēmumus un līdz ar to pret Turciju ir ierosinātas vēsturiskas pārkāpuma procedūras; tā kā Turcija pastāvīgi ierindojas to valstu vidū, kuras visbiežāk pārkāpj ECTK aizsargātās cilvēktiesības un pamatbrīvības; tā kā 2026. gada janvārī

visvairāk ECT izskatāmo lietu, kas veidoja vairāk nekā trešdaļu no visām Tiesas sarakstā esošajām lietām, bija ierosinātas pret Turciju;

K. tā kā organizācija “Freedom House” ir klasificējusi Turciju kā nebrīvu valsti un brīvības līmeņa ziņā pēdējo 11 gadu laikā tā ir piedzīvojusi vienu no smagākajiem kritumiem pasaulē; tā kā 2025. gada pasaules preses brīvības indekss liecina par turpmāku pasliktināšanos un preses brīvības ziņā ierindo Turciju 159. vietā no 180 valstīm, ziņojumā uzsverot, ka Turcijā pieaug autoritārisms, tiek apšaubīts mediju plurālisms un tiek izmantoti visi iespējamie līdzekļi, lai diskreditētu kritiķus; tā kā saskaņā ar organizācijas “Reportieri bez robežām” un *BIA* mediju uzraudzības ziņojumiem 2025. gadā 20–29 žurnālisti tika ieslodzīti, trīs citi mēnešiem ilgi tika turēti mājas arestā un vēl desmitiem žurnālistu tika pakļauti tiesu iestāžu kontrolei, pārkāpjot viņu pārvietošanās brīvību; tā kā tajā pašā laikposmā kopumā 58 žurnālisti tika aizturēti vai piespiedu kārtā nogādāti uz nopratināšanu policijā;

L. tā kā Pasaules dzimumu nevienlīdzības indeksā 2025. gadā Turcija ierindojās 135. vietā no 146 valstīm, uzsverot nopietnu dzimumu nevienlīdzību un sistēmiskus trūkumus sieviešu tiesību aizsardzībā; tā kā saskaņā ar platformas “We Will Stop Femicide” datiem 2025. gadā notika 297 aizdomīgi sieviešu nāves gadījumi un 294 feminicīdi, savukārt citi avoti ziņoja, ka to skaits sasniedz pat 420; tā kā 2025. gadā Turcijā bija rekordliels tādu aizdomīgu nāves gadījumu skaita pieaugums, kuros bojā gāja sievietes; tā kā nopietnas bažas joprojām rada tas, ka trūkst visaptverošas oficiālas datu vākšanas sistēmas par feminicīdu; tā kā Turcija ir viena no ESAO valstīm, kuru vardarbība pret sievietēm skar visvairāk;

M. tā kā saskaņā ar vietējo cilvēktiesību organizāciju *IHD* un *TIHV* datiem Turcijas ieslodzīto skaits 2025. gada 2. decembrī bija sasniedzis rekordlielu skaitu, proti, 433 543 ieslodzīto, kas ir septiņkārtīgs pieaugums pēdējo divdesmit gadu laikā, savukārt vēl 460 921 persona tika pakļauta tiesu iestāžu uzraudzībai; tā kā šīs organizācijas arī dokumentēja 412 slimus, tostarp 335 smagi slimus, ieslodzītos; tā kā Turcijas cietumi darbojas, pārsniedzot savu kapacitāti un tādējādi saasinot tādas problēmas kā pārpildītība, nepiemēroti dzīves apstākļi un ierobežota piekļuve pamatresursiem; tā kā ir palielinājies ziņojumu skaits par cilvēktiesību pārkāpumiem cietumos;

N. tā kā saskaņā ar organizācijas “Transparency International” datiem tās 2025. gada korupcijas uztveres indeksā Turcijai bija 31 no 100 punktiem, kas, salīdzinot ar 2013. gada rādītāju, proti, 50 punkti no 100, uzskatāms par kritumu līdz tās zemākajai pozīcijai, un tas nozīmē, ka Turcija pašlaik ierindojas 124. vietā no 180 valstīm; tā kā vairāk nekā deviņus gadus pēc tam, kad tika pieņemts Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas (*GRECO*) ceturtās kārtas izvērtējuma ziņojums par Turciju, tikai trīs no 22 ziņojumā iekļautajiem ieteikumiem ir pilnībā īstenoti;

O. tā kā Turcija ir daudzveidīga, multietniska sabiedrība sarežģītā, spriedzes riskam pakļautā reģionā;

P. tā kā Turcijā notiek politisks process “Turcija bez terorisma”, kura mērķis ir izbeigt politisko vardarbību un pievērsties kurdu jautājumam, izmantojot politisku risinājumu;

Q. tā kā papildus pievienošanās procesam ir vajadzīga konstruktīva iesaistīšanās ES un Turcijas attiecībās, tā kā Turcija ir NATO locekle un svarīga partnere stabilitātes nodrošināšanā plašākā Vidusjūras austrumdaļas reģionā un tirdzniecības, ekonomisko attiecību, drošības, migrācijas un sadarbības pret terorismu jomā; tā kā sadarbība ar Turciju virzās uz priekšu vairākās kopīgu interešu politikas jomās, cita starpā izmantojot augsta līmeņa dialogus par tirdzniecības šķēršļu likvidēšanu un ciešāku sadarbību sankciju apiešanas novēršanā, un varētu turpināt virzīties uz priekšu pakāpeniskā, samērīgā un atgriezeniskā veidā, pilnībā ievērojot Eiropadomes 2024. gada aprīļa secinājumus;

R. tā kā Turcija joprojām uzņem vienu no lielākajām bēgļu grupām pasaulē; tā kā ES un Turcijas sadarbībai migrācijas pārvaldības, drošības un reģionālās stabilitātes jomā joprojām ir stratēģiska nozīme un tā palīdz samazināt neatbilstīgo un bīstamo robežas šķērsošanas gadījumu skaitu Vidusjūras austrumdaļas maršrutā uz Eiropu un glābt dzīvības jūrā; tā kā ES kopš 2011. gada ir sniegusi gandrīz 12,5 miljardus EUR bēgļu un uzņēmējkopienu atbalstam Turcijā;

S. tā kā attiecībā uz pieskaņošanos ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai Turcijas rādītājs ir līdz šim zemākajā līmenī — 4 %, salīdzinot ar 6 % 2024. gadā; tā kā tas ir visu kandidātvalstu zemākais tiesību aktu saskaņošanas līmenis; tā kā šis rādītājs neatspoguļo nevienas konkrētas kandidātvalsts visus iesaistes līmeņus ārpolitikas un drošības politikas jomā;

T. tā kā spriedze starp ES un Turciju saistībā ar situāciju Vidusjūras austrumdaļā ir mazinājusies, taču nav beigusies;

U. tā kā Turcijai joprojām ir nozīmīga loma Sīrijas konfliktā; tā kā Turcija ir veikusi plaša mēroga militāras operācijas Sīrijas teritorijā, jo īpaši vēršoties pret kurdu kontrolētajām teritorijām, un okupē teritorijas Sīrijas ziemeļos, ar abām šīm rīcībām pārkāpjot starptautiskās tiesības;

V. tā kā militārās operācijas pret Irānas režīmu ietekmēs Turciju tās ģeogrāfiskā tuvuma dēļ, tostarp plašākas ietekmes dēļ, jo īpaši attiecībā uz jaunu migrācijas spiedienu; tā kā Turcija ir saskārusies ar vairākiem Irānas radītiem raķešu draudiem tās teritorijai, kas tika sekmīgi neitralizēti, izmantojot NATO integrēto pretgaisa un pretraķešu aizsardzības sistēmu;

W. tā kā ES un Turcijas tirdzniecības attiecības ir īpaši plašas, ietver lielā mērā integrētas piegādes ķēdes un to vērtība 2024. gadā tika lēsta vairāk nekā 210 miljardu EUR apmērā, Turcija ir ES piektā lielākā tirdzniecības partnere un ES lielā mērā ir Turcijas lielākā tirdzniecības partnere, kā arī tās primārais ārvalstu tiešo investīciju avots;

X. tā kā Turcijas ekonomiku ir skārusi augsta inflācija, valūtas nestabilitāte un strukturālas problēmas, kas tieši ietekmē darba ņēmējus, mājsaimniecības un sociālo kohēziju; tā kā pēdējo divu gadu laikā negatīvā tendence ir apturēta un koriģēta, īstenojot pārdomātu makroekonomikas politiku, tomēr, lai tās ietekme būtu manāma, ir vajadzīgs laiks;

Y. tā kā Turcijas valstspiederīgie ierindoja otrajā vietā vislielākā apstrādāto vīzu pieteikumu skaita ziņā ES;

Z. tā kā Turcija 2026. gada novembrī Antaljā rīkos 31. ANO Klimata pārmaiņu konferenci un tāpēc tai būtu jāapliecina cieša apņēmība īstenot savus CO_2 samazināšanas mērķrādītājus un palielināt savas klimata politikas mērķus;

AA. tā kā ievērojami opozīcijas pārstāvji pēdējā laikā ir atklāti atbalstījuši ES un Turcijas attiecību atjaunošanu; tā kā bijušais Demokrātiskās tautu partijas (*HDP*) līdzpriekšsēdētājs *Selahattin Demirtaş* ir aicinājis atsākt Turcijas pievienošanās procesu ar domu, ka tas, neraugoties uz visām grūtībām un pašreizējiem trūkumiem, izraisītu rīcību demokrātisko reformu jomā un varētu radīt sviras efektu visām ieinteresētajām personām; tā kā *CHP* priekšsēdētājs *Özgür Özel* vēstulē, kas adresēta ES ieinteresētajām personām, ir atbalstījis iekļaujošāku un stratēģiskāku izpratni par sadarbību starp ES un Turciju, atkārtoti apstiprinot atbalstu pilnīgas dalības perspektīvai un uzsverot, ka institucionālās un ekonomiskās integrācijas padziļināšana, tostarp procesā “Ražots Eiropā”, kalpos par svarīgu sviru demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma konsolidācijai Turcijā; tā kā *CHP* izvirzītais prezidenta amata kandidāts un Stambulas mērs *Ekrem İmamoğlu* kādā vēstulē arī ir paudis viedokli, ka distancēšanās no Turcijas vājinātu ES atbalstu demokrātiskajai pārveidei valstī; tā kā viņš ir arī aicinājis principiāli un pakāpeniski atjaunot attiecības, tostarp pastāvīgi iesaistīties, pamatojoties uz Kopenhāgenas kritērijiem, un steidzami sākt sarunas par muitas savienības modernizāciju, lai saglabātu Turcijas ciešu saskaņotību ar ES standartiem un stiprinātu pārredzamību, konkurētspēju un tiesiskumu,

Apņemšanās pievienoties ES

1. atkārtoti pauž atzinību Turcijas pilsoniskās sabiedrības lielākās daļas sen paustajai gribai pievienoties ES un saglabāt Turcijas kandidātvalsts statusu, neraugoties uz pastāvīgu progresa un politiskās gribas trūkumu; atzīst nogurumu, ko šajā sakarībā abu

procesa pušu ieinteresētās personas izjūt arvien vairāk; tomēr uzsver — lai nodrošinātu jebkādu virzību pievienošanās procesā, ir vajadzīgs reāls progress tiesiskuma un demokrātisko procesu ievērošanā, un uzskata, ka bez šāda progresa atsākt Turcijas pievienošanās ES procesu nav iespējams;

2. uzsver, ka pievienošanās ES procesam ir uz nopelniem balstīts, normatīvs, ar darījumiem nesaistīts raksturs, kas ir atkarīgs no Kopenhāgenas kritēriju izpildes un kam nav saistošs nekāds termiņš; uzsver, ka minētā īstenošanai ir nepieciešamas stabilas iestādes, kuras garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības, cieņu pret minoritātēm un minoritāšu aizsardzību, labas kaimiņattiecības, visu dalībvalstu atzīšanu, starptautisko tiesību ievērošanu un pieskaņošanos ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai;

3. ar nožēlu norāda — neraugoties uz Turcijas valdības atkārtotajiem paziņojumiem, kuros joprojām tiek pausta apņemšanās pievienoties ES, tā iepriekšējos ziņojumos paustās pastāvīgās un nopietnās bažas par trūkumiem, kas ietekmē pievienošanās procesu, tostarp pastāvīgais apdraudējums cilvēktiesībām un pilsoniskās sabiedrības telpai, joprojām nav novērstas un ka pavisam nesen dokumentēts, ka būtiskais regress tiesiskuma jomā ir vēl vairāk palielinājies un ir pasliktinājusies situācija pamattiesību jomā, turpinot tendenci, kas pēdējo desmit gadu laikā ir virzījusi valsti uz autoritāru modeli; uzskata, ka šī pastāvīgā bezdarbība skaidri norāda uz Turcijas valdības patiesas politiskās gribas trūkumu reformu īstenošanai vai pievienošanās procesa atjaunošanai;

4. aicina Turcijas valdību pāriet no vārdiem pie darbiem un tā vietā, lai žēlotos par to, cik ilgi Turcija ir gaidījusi pie ES durvīm, ar konkrētiem un skaidriem pasākumiem apliecināt patiesu vēlmi novērst pastāvīgos trūkumus tiesiskuma, cilvēktiesību, demokrātisko standartu, preses brīvības un citu pamatbrīvību jomā, kā arī attiecībā uz labu kaimiņattiecību un starptautisko tiesību ievērošanu; papildus citiem steidzami īstenojamiem pasākumiem īpaši uzsver nepieciešamību stiprināt tiesu iestāžu neatkarību, nodrošināt vārda brīvību, aizsargāt žurnālistus un vietējo iestāžu tiesības un izbeigt politiski motivētas tiesas prāvas;

5. tomēr norāda, ka, lai gan pievienošanās process kopš 2018. gada ir apstājies, Turcija joprojām ir stratēģiski nozīmīga valsts, NATO sabiedrotā un valsts, ar kuru ES ir daudzlīmeņu attiecības, kas ietver kā tirdzniecības, ekonomikas un migrācijas pārvaldību, tā ārpolitiku un drošības politiku; uzsver Turcijas nozīmi reģionālajā drošības sistēmā un stabilitātē, kā arī Ukrainas drošībā, saskaroties ar Krievijas agresiju; tomēr uzsver, ka pieaugošās ārpolitikas atšķirības ir grūti savienojamas ar Eiropas drošības un aizsardzības arhitektūru; stingri atbalsta tādu sadarbīgu un savstarpēji izdevīgu attiecību veidošanu ar Turciju visās kopīgu interešu jomās pakāpeniskā, samērīgā un atgriezeniskā veidā saskaņā ar

Eiropadomes 2024. gada aprīļa secinājumiem, kurām ir saistošas starptautiskās tiesības un kuras ir vērstas uz šo tiesību veicināšanu;

6. pauž cerību, ka Turcijas valdība mainīs kursu attiecībā uz ES pievienošanās procesa pamatā esošajiem pamatjautājumiem, kas ļautu ES un Turcijas attiecībām attīstīties ciešākas partnerības virzienā ar perspektīvu nākotnē atkal atsākt pievienošanās procesu;

7. pauž dziļas bažas par citu ES iestāžu un vairāku ES dalībvalstu vājo iesaistīšanos un skopajiem paziņojumiem saistībā ar tiesiskuma vājināšanos Turcijā; uzsver, ka augsta līmeņa ES amatpersonu nespēja konsekventi un publiski risināt pašreizējā demokrātijas regresa problēmu, jo īpaši oficiālo vizīšu laikā valstī, var vēl vairāk atsvešināt Turcijas pilsonisko sabiedrību un apdraudēt ES tēlu un uzticamību, tostarp Turcijas sabiedrības segmentos, kas visvairāk atbalsta ES, un būs nepieciešams ilgs laiks, lai labotu situāciju; aicina ES vēstnieku un ES dalībvalstu vēstniekus Turcijā atsākt ieslodzījumā esošo ievērojamo personu apmeklējumus, ierasties attiecīgajās tiesas prāvas, publiski iebilst pret turpmāku vēršanos pret politiskajām partijām, opozīcijas locekļiem un atšķirīgiem viedokļiem un sistemātiski paust bažas Turcijas iestādēm šajā sakarā, vienlaikus saglabājot ciešu sadarbību ar pilsonisko sabiedrību;

Pievienošanās procesa pamats: demokrātija, tiesiskums un pamattiesības

8. pauž nopietnas bažas par to, ka pastāvīgi notiek nopietna tiesiskuma vājināšanās, un par tiesu neatkarības trūkumu Turcijā saistībā ar dziļi iesakņojušos prezidentālās sistēmas autoritāru interpretāciju; pauž nožēlu par represijām un patvaļīgu tiesvedību, ko Turcijas tiesu iestādes īsteno pret politiķiem, žurnālistiem, juristiem, aktīvistiem, māksliniekiem un ikvienu, kas uzdrošinās paust kritisku viedokli; turklāt pauž nožēlu par mediju brīvības, pilsoniskās aktivitātes telpas un pulcēšanās tiesību samazināšanos valstī un aicina valdību mainīt šo tendenci, pirms nav par vēlu; aicina pieņemt strukturālus pasākumus, kas ļautu ievērojami uzlabot tiesu iestāžu neatkarību;

9. pauž nožēlu par objektivitātes un neatkarības trūkumu un to, ka gan prokurori, gan tiesneši tiesu iestādēs plaši izmanto dubultstandartus, jo īpaši lietās par amatpersonu aizvainošanu vai apsūdzībām korupcijā; norāda, ka attieksme pret valdības atbalstītājiem nav tāda pati kā pret opozīcijas locekļiem; turklāt pauž nožēlu par nelikumīgo praksi atstādināt un patvaļīgi pārcelt tiesnešus, kuri strādā ar politiskām lietām, kas būtiski ietekmē procesa objektivitāti; aicina Turcijas tiesu iestādes pārtraukt izmantot slepeno liecinieku sniegtus pierādījumus — praksi, kas jo īpaši bieži sastopama augsta līmeņa lietās un kurā pierādījumi tiek pieņemti bez jebkādas pārbaudes, tādējādi klaji pārkāpjot tiesības uz taisnīgu tiesu un radot situāciju, kas ir pretrunā ECT judikatūrai; uzsver, ka šāda tiesvedības ļaunprātīga izmantošana izraisa smagus juridiskā pieņēmuma par

nevainīguma pārkāpumus, kuri ir pretrunā starptautiskajām juridiskajām saistībām un Turcijas tiesību aktiem; pauž satraukumu par ziņojumiem, ka Turcijā ir būtiski pasliktinājusies tiesvedības kvalitāte, jo īpaši attiecībā uz apsūdzību zemo kvalitāti, kas ir gan valsts, gan starptautisko juridisko standartu pārkāpums; norāda uz Turcijas Tiesnešu un prokuroru padomi un to, ka tā acīmredzami nav neatkarīga no valdības tiesnešu un prokuroru atlasē, pieņemšanā darbā un paaugstināšanā amatā, kā būtisku faktoru, kas ļauj apzināti izmantot tiesu iestādes kā ieroci, lai apspiestu opozīciju;

10. ar nožēlu norāda, ka, lai gan ES paplašināšanās politika pašlaik atgūst jaunu impulsu, Turcija šo iespēju neizmanto demokrātisku reformu trūkuma dēļ; turklāt norāda, ka pirmais solis šīs iespējas izmantošanā būtu ievērot ECT un Turcijas Konstitucionālās tiesas nolēmumus; joprojām pauž sašutumu par to, ka Turcijas iestādes, jo īpaši Turcijas tiesu iestādes, pastāvīgi ignorē un nepiemēro nozīmīgus Konstitucionālās tiesas un ECT nolēmumus, tādējādi apdraudot juridisko noteiktību un turpinot sistēmiskus pārkāpumus; ar nožēlu norāda uz Eiropas Padomes Ministru komitejas ieilgušajām pienākumu neizpildes procedūrām, kā rezultātā nav izdevies īstenot efektīvus pasākumus, lai izpildītu ECT spriedumus un nodrošinātu to ievērošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot visus diplomātiskos kanālus, lai mudinātu Turciju ievērot attiecīgos ECT spriedumus, un apsvērt iespēju paredzēto finansējumu piešķirt tikai tad, ja ir īstenoti ECT nolēmumi; visstingrākajā veidā nosoda Turcijas iestāžu ilgstošo un apzināto lēmumu politisku iemeslu dēļ nelikumīgi turēt ieslodzījumā ievērojamas personas, piemēram, bijušos *HDP* partijas līdzpriekšsēdētājus *Selahattin Demirtaş* un *Figen Yüksekdağ*, kuri atrodas ieslodzījumā vairāk nekā 9 gadus, un cilvēktiesību aizstāvi *Osman Kavala*, kas atrodas ieslodzījumā vairāk nekā 8 gadus, neraugoties uz attiecīgajiem ECT nolēmumiem; prasa viņus nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot; pauž sašutumu par to, ka tā vietā, lai *Selahattin Demirtaş* tiktu nekavējoties atbrīvots, 2026. gada 6. janvārī viņam tika piespriests vēl viens vairāk nekā gadu ilgs cietumsods citā lietā, pamatojoties uz 2015. gadā sniegtajām runām, neraugoties uz tagad jau trim būtiskiem ECT nolēmumiem, kuros prasīts viņu atbrīvot un no kuriem pēdējais tika pieņemts galīgajā redakcijā 2025. gada 3. novembrī; uzskata šīs darbības par smagu varas ļaunprātīgu izmantošanu un klajas necieņas izrādīšanu pret tiesiskumu; atkārtoti aicina Turciju pilnībā īstenot visus ECT spriedumus saskaņā ar ECTK 46. pantu un atbilstīgi beznosacījumu pienākumiem, kas izriet no Turcijas konstitūcijas 90. panta, tostarp ECT 2023. gada nolēmumu lietā *Yüksel Yalçınkaya pret Turciju* un saistītās lietās; pieņem zināšanai ECT lēmumu nepiešķirt kompensāciju vai nesegt juridiskās izmaksas attiecībā uz tūkstošiem turpmāko lietu, kas varētu būt netaisnīgi pret pieteikuma iesniedzējiem un neatbilst tiesas iepriekšējai praksei; aicina Turciju ievērot arī spriedumus saistībā ar bezvēsts pazudušām personām un īpašumiem Kiprā, tostarp ECT 2008. gada 24. janvāra lēmumu *Tassos Isaak* un *Solomos Solomou* slepkavības lietā; aicina Turcijas iestādes izpildīt starptautiskos apcietināšanas orderus pret minētajās

slepkavībā aizdomās turētajiem un izdot šīs personas Kipras Republikai;

11. pauž dziļas bažas par pieaugošo konstitucionālo krīzi Turcijā, ko izraisa vispārējās jurisdikcijas tiesu atteikšanās ievērot saistošus Konstitucionālās tiesas spriedumus vai citus attiecīgo augstāko tiesu nolēmumus, kas ir klaja tiesiskās kārtības graušana; nosoda to, ka joprojām tiek aizturēts *Gezi* lietas apsūdzētais *Can Atalay*, neraugoties uz diviem saistošiem Konstitucionālās tiesas lēmumiem, un stingri nosoda viņa deputāta mandāta nelikumīgu atņemšanu, klaji neievērojot konstitucionālās garantijas un vēlētāju demokrātisko gribu; nosoda Stambulas 13. Augstās krimināltiesas lēmumu noraidīt Konstitucionālās tiesas rīkojumu par lietas atkārtotu izskatīšanu lietā pret *Tayfun Kahraman*, kurš arī ir *Gezi* lietā apsūdzētais un kura veselība pēdējā laikā ir būtiski pasliktinājusies, un lūgumi apturēt soda izpildi un atbrīvot viņu tiek noraidīti; pauž sašutumu par to, ka par iespējamu iesaistīšanos *Gezi* parka protestos pirms 13 gadiem nesen tika notiesāta labi pazīstamā talantu aģente *Ayıe Barım*, neraugoties uz to, ka nebija nekādu pierādījumu par pārkāpumiem; pauž nožēlu arī par to, ka Ankaras Reģionālās administratīvās tiesas 13. Administratīvā palāta ir atteikusies ievērot Valsts padomes nozīmīgo lēmumu *Hafize Öztürk Türkmen* lietā — pirmo saistībā ar vienu no “miera akadēmisko aprindu pārstāvjiem” —, ar kuru viņa būtu jāatjauno viņas amatā universitātē; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas patvaļīgi aizturētās personas, atcelt apsūdzības pret personām, kas tiek sauktas pie atbildības tikai par savu pamattiesību īstenošanu, un izbeigt pretterorisma un tiesu mehānismu ļaunprātīgu izmantošanu opozīcijas apklusināšanai;

12. nosoda Turcijas valdības nemitīgo vēršanos pret politiskajām partijām un opozīcijas locekļiem, kas pēdējā gada laikā ir bijusi īpaši smaga galvenās opozīcijas partijas *CHP* gadījumā, vēl vairāk virzot Turciju no jau tā ierobežotās partiju konkurences uz pilnībā autoritāru varu; stingri nosoda politiski motivēto *CHP* ievēlētā priekšsēdētāja *Özgür Özel* un partijas vadības atbrīvošanu no amata pēc tiesas nolēmuma, ar kuru 2023. gada *CHP* kongress tika pasludināts par spēkā neesošu un tika nolemts atjaunot iepriekšējo partijas vadību; aicina Turcijas valdību izbeigt šo ļaunprātīgas izmantošanas taktiku, kas ir smags uzbrukums demokrātiskajam plurālismam, tiesiskumam un partijas biedru un vēlētāju suverēnajai gribai Turcijā; uzskata, ka šī lieta ir jaunākais piemērs plašākam represiju modelim pret opozīciju, kas ietver tiesu sistēmas instrumentalizāciju ar mērķi izslēgt potenciālos konkurentus turpmākajās vēlēšanās, tādējādi vēl vairāk nostiprinot Turcijā pilnībā autoritāru sistēmu; aicina Komisiju un dalībvalstis saziņā ar Turcijas valdību publiski un privāti nosodīt *CHP* vadības atcelšanu un konstruktīvāk sadarboties ar opozīcijas partijām Turcijā; pauž bažas par ieilgušas iekšējās krīzes risku galvenajā opozīcijas partijā, ja netiks ātri rīkots kongress, kas ļautu partijas biedriem demokrātiski izvēlēties savu vadību;

13. atkārtoti pauž stingru nosodījumu par to, ka Stambulas aglomerācijas pašvaldības mērs *Ekrem İmamoğlu* no *CHP* joprojām tiek turēts apcietinājumā un ir atbrīvots no amata saistībā ar lietu, kas jau ir kļuvusi par plašu politisko jautājumu un skar vairāk nekā 400 apsūdzētos, tostarp rajonu mērus un amatpersonas, no kuriem 105 pašlaik atrodas pirmstiesas apcietinājumā; stingri noraida Ankaras apgabaltiesas 2026. gada 21. maija lēmumu atcelt 38. parastā un 21. ārkārtas CHP kongresa lēmumu un atjaunot amatā bijušo CHP vadītāju Kemal Kılıçdaroğlu, nomainot partijas pašreizējo vadītāju Özgür Özel; uzskata, ka šis nolēmums ir klajš piemērs tam, kā valsts iejaucas lielākās opozīcijas partijas iekšējās lietās; turklāt nosoda to, ka 2026. gada 4. aprīlī tika arestēts ievēlētais opozīcijas mērs Mustafa Bozbey kopā ar vairākiem CHP biedriem, kā ziņots, pamatojoties uz nepatiesām apsūdzībām korupcijā un kukuļošanā; uzskata, ka šīs norises ir kārtējais pierādījums tam, ka Turcijā vietējā līmenī sistēmiski vājinās demokrātiskā pārvaldība un politiskais plurālisms; atzinīgi vērtē ES mēru un pilsētu pārstāvju, kā arī Eiropas Reģionu komitejas locekļu nesenās vizītes Turcijā, apliecinot solidaritāti un atbalstu atbildētājiem; piekrīt viņu aicinājumam ievērot pašvaldību brīvību; pauž dziļas bažas par to, ka ir pieņemta gandrīz 4000 lappušu gara apsūdzība, kas sagatavota bēdīgi slavenā bijušā Stambulas ģenerālprokurora *Akın Gürlek* vadībā un kurā *E. İmamoğlu* tiek apsūdzēts plaša noziedzīga tīkla vadīšanā un 142 nodarījumu izdarīšanā, par kuriem varētu piespriest cietumsodu līdz 2 430 gadiem; atzinīgi vērtē nozīmīgo ECT lēmumu pieņemt *E. İmamoğlu* pieteikumu par iespējamu nelikumīgu aizturēšanu, izmantojot tās "prioritāro lietu" procedūru; nosoda ilgstošo vēršanos pret pašreizējā *CHP* izvirzītā prezidenta amata kandidātu *Ekrem İmamoğlu*, veicot desmitiem neskaidru izmeklēšanu, izskatot tiesvedības lietas, kas savstarpēji pārklājas, un pieņemot patvaļīgus administratīvus lēmumus, cita starpā nesen izvirzot vēl vienu apsūdzību par politisko spiegošanu un nelikumīgi un politiski motivēti anulējot viņa universitātes diplomu, kas ir priekšnoteikums viņa atbilstībai Turcijas prezidenta amatam; pauž nožēlu par Stambulas 5. Administratīvās tiesas 2026. gada 23. janvāra lēmumu noraidīt *E. İmamoğlu* pieprasījumu atcelt atsaukšanas lēmumu; pauž dziļas bažas par Turcijas Lielajai nacionālajai asamblejai iesniegto procedūru pārsteidzoši lielo skaitu, kuru mērķis ir atcelt pašreizējo parlamenta deputātu imunitāti un kuras galvenokārt skar opozīcijas partiju biedrus; uzsver, ka šīs darbības apdraud izredzes veidot spēcīgāku un visaptverošāku ES un Turcijas partnerību un kopumā uzlabot attiecības; aicina visus Turcijas politiskos dalībniekus nopietni iesaistīties *GNAT* kā plurālistiskas palātas stiprināšanā, risināt problēmas, ar kurām saskaras Turcijas sabiedrība, un likt pamatus demokrātiskai nākotnei;

14. pauž nopietnas bažas par vietējās demokrātijas turpmāku pasliktināšanos Turcijā; stingri nosoda vismaz 39 no opozīcijas partijām ievēlēto mēru un desmitiem vietējo amatpersonu atlaišanu un apcietināšanu, kā arī 13 mēru aizstāšanu ar valdības ieceltiem pilnvarniekiem, kas bieži notiek saistībā ar pārāk plašu un patvaļīgu

Turcijas pretterorisma tiesību aktu piemērošanu vai nepamatotām apsūdzībām korupcijā; atkārtoti pauž savu uzskatu, ka šāda ieilgusi prakse iecelt pilnvarniekus ir klajš vietējās demokrātijas pamatprincipu pārkāpums; mudina Turcijas iestādes nekavējoties izbeigt un atcelt opozīcijā esošo pašvaldību apspiešanu, kura ietver arī finanšu aktīvu selektīvu konfiskāciju, un ievērot vēlētāju tiesības ievēlēt savus pārstāvjus saskaņā ar Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa un Venēcijas komisijas ieteikumiem; pauž dziļas bažas par neseno tiesību aktu reformu, saskaņā ar kuru vietējām pašvaldībām, ar tām saistītajām struktūrām un pašvaldību kontrolētiem uzņēmumiem ir jāsaņem prezidenta apstiprinājums pirms uzņēmumu vai kooperatīvu izveides un citu stratēģisku finanšu lēmumu pieņemšanas, tādējādi ievērojami paplašinot centrālo izpildvaras uzraudzību attiecībā uz vietējo ekonomikas lēmumu pieņemšanu un vēl vairāk apdraudot vietējo pašvaldību autonomijas samazināšanos; uzsver, ka vietējās demokrātijas likvidēšana būtiski vājina valsts spējas, jo īpaši pakalpojumu sniegšanu, reaģēšanu krīzes situācijās (piemēram zemestrīcēs) un sociālos pakalpojumus bēgļiem un neaizsargātām grupām, un tādējādi apdraud cilvēku drošību;

15. nosoda aizstāvības advokātu vajāšanu un uzbrukumus viņiem viņu profesionālās darbības dēļ, par ko liecina *Ekrem İmamoğlu* advokāta *Mehmet Pehlivan* ieslodzīšana vai *Selahattin Demirtaş* advokāta *Ramazan Demir* nesenā notiesāšana uz 11 gadiem cietumā; uzskata, ka šīs un citas pret advokātiem vērstās darbības ir nepieņemama iejaukšanās tiesībās uz aizstāvību un jurista profesijā, kas ir viens no funkcionējošas tiesu sistēmas un tiesiskuma pamatelementiem; atzinīgi vērtē to, ka Stambulas 26. Smago noziegumu krimināltiesa attaisnoja Stambulas Advokātu asociācijas priekšsēdētāju un 10 valdes locekļus ar terorismu saistītās apsūdzībās, taču uzsver, ka šo krimināllietu vispār nevajadzēja uzsākt; aicina Turcijas iestādes īstenot advokātu neatkarības, drošības un autonomijas aizsardzības pasākumus un nodrošināt, ka advokāti un viņu profesionālās struktūras netiek pakļautas kriminālvajāšanai vai citam neatbilstošam spiedienam tikai par to, ka tās veic savas likumīgās funkcijas, tādējādi nodrošinot juridisko profesiju pārstāvju tiesību saskaņošanu ar Eiropas Padomes standartiem;

16. joprojām nosoda pastāvīgu un arvien intensīvāku kriminālvajāšanu, cenzūru un vajāšanu, kas tiek vērsta pret žurnālistiem un neatkarīgiem medijiem un liedz viņiem brīvību veikt profesionālos pienākumus un informēt sabiedrību, kas ir būtiski funkcionējošai demokrātiskai sabiedrībai; pauž dziļas bažas par ziņojumiem, kas liecina, ka līdz pat 90 % valsts mediju tagad atbalsta valdību vai atrodas valdības kontrolē; šajā sakarībā pauž dziļu nožēlu par to, ka Turcijas valdība ir pārņēmusi savā vadībā *TELE1*, kas ir viena no nedaudzajām atlikušajām kritiskajām raidorganizācijām, ko tagad kontrolē pilnvarotā persona, un uzskata to par tīšu uzbrukumu mediju brīvībai; nosoda to neatkarīgo žurnālistu vajāšanu, kuri 2025. gadā tika arvien vairāk arestēti un aizturēti, galvenokārt saistībā ar

apsūdzībām “dalībā teroristu organizācijā”, “prezidenta aizvainošanā” vai tiesību aktu par pulcēšanos un demonstrācijām iespējamā pārkāpumā; ar lielām bažām seko līdzi lietām cita starpā saistībā ar *Deutsche Welle* reportieri *Alican Uludağ*, kuru nesen aizturēja trīsdesmit policisti viņa ģimenes priekšā un vēlāk arestēja par ierakstiem sociālajos medijos, kas izdarīti pirms vairāk nekā gada, un kurš vairāk nekā 90 dienu tika turēts maksimālās drošības cietumā un nesen tika atbrīvots, lai gan pret viņu izvirzītās apsūdzības nav atceltas un viņa tiesāšana tiks atsākta septembrī, *TELE1* galveno redaktoru *Merdan Yanardağ*, kurš pašlaik atrodas ieslodzījumā par “spiegošanas” apsūdzībām, *Medyascope* reportieri *Furkan Karabay*, kuru pēdējo trīs gadu laikā vairākkārt ir arestējuši un kuram nesen noteica mājas arestu uz diviem mēnešiem, TV moderatori *Sedef Kabaş*, par kuru tagad tiesā ierosināta vēl viena lieta par viņas ierakstiem sociālajos medijos, vai pieredzējušo žurnālistu *Fatih Altayli*, kuru nesen atbrīvoja, kamēr tiek izskatīta viņa apelācija par vairāk nekā četru gadu cietumsodu, pamatojoties uz neskaidrām apsūdzībām par Turcijas prezidenta fizisku apdraudēšanu, *BirGün* reportieri *İsmail Arı*, kuru par viņa izmeklēšanas darbu nesen arestēja saistībā ar iespējamām apsūdzībām par “dezinformāciju” un Zviedrijas žurnālistu *Joakim Medin*; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus nepamatoti aizturētos žurnālistus; pauž dziļu nožēlu par to, ka Radio un televīzijas augstākā padome, kurai vajadzētu būt neatkarīgai, tiek izmantota kā instruments, lai vēl vairāk apslāpētu neatkarīgos medijus, izmantojot finansiālas un apraides sankcijas, kas lielākoties tiek piemērotas kritiskiem kanāliem; pauž nožēlu par daudzajām un sistemātiskajām darbībām, kas vērstas pret vārda brīvību tiešsaistē, tostarp atkārtotiem interneta piekļuves ierobežojumiem, joslas platuma ierobežošanu, apraides aizliegumiem un sociālo tīklu kontu, tīmekļa vietņu un tūkstošiem ziņu bloķēšanu, kā arī satura izņemšanas pieprasījumiem, kuru mērķis ir apklusināt žurnālistus un parastos iedzīvotājus, bieži balstoties uz “valsts drošības un sabiedriskās kārtības” apsvērumiem; nosoda to, ka Turcijas iestādes izmanto tiesību normas, lai ierobežotu žurnālistu darbu un izdarītu mērķtiecīgu spiedienu uz viņiem; aicina Turcijas iestādes nekavējoties nodrošināt vārda brīvības un mediju brīvības aizsardzību un garantēt, ka nevienam cilvēkam netiek atņemta brīvība tikai tādēļ, ka viņš miermīlīgi īstenojis savas pamattiesības saskaņā ar Turcijas starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā;

17. joprojām pauž bažas par pulcēšanās aizliegumiem, kas bieži ir nepamatoti, un par pārmērīgu spēka lietošanu pret miermīlīgiem demonstrantiem; uzsver, ka šāda prakse ir pretrunā Turcijas konstitūcijas 34. pantā noteiktajām tiesībām uz miermīlīgu pulcēšanos un joprojām neatbilst starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem; pauž īpašas bažas par šo pārkāpumu ietekmi uz studentu kustību un par to, kā šķietami tiek izmantots plašs represīvu darbību klāsts, tostarp patvaļīga aizturēšana, disciplināra izmeklēšana, stipendiju samazināšana, izlikšana no kopmītnēm, mediju cenzūra un fiziska vardarbība, lai ierobežotu jauniešu

klātbūtni publiskajā telpā; pauž nožēlu par lielo to personu skaitu, kuras tika aizturētas vai pakļautas tiesu iestāžu kontroles pasākumiem sakarā ar viņu dalību pilsoniskās sabiedrības organizācijās un advokātu asociācijās vai demonstrācijās, jo īpaši demonstrācijās, kas tika rīkotas pēc Stambulas mēra *Ekrem İmamoğlu* aresta un aizturēšanas, un protestos saistībā ar 1. maiju un sieviešu un *LGBTI+* personu tiesībām; atzīst dažus pozitīvus pasākumus, tostarp dažus attaisnojošus lēmumus, taču mudina Turcijas iestādes ievērot pulcēšanās un protesta brīvību bez nepamatotiem ierobežojumiem;

18. pauž arvien lielākas bažas par to, kā Turcijas iestādes visās sabiedrības jomās uzspiež regresīvu morālo programmu, kuras pamatā ir reliģiska pieeja, kas ir klajā pretrunā Turcijas Republikas sekulārajiem pamatiem, kā noteikts tās konstitūcijā; norāda, ka šīs pieaugošās pārmaiņas, ko veicina valdošā koalīcija, ir vērojamas tiesību aktos, politiskajā diskursā, izglītībā, kultūras dzīvē un medijos, radot nopietnus jautājumus par sekulārisma, plurālisma un pamatbrīvību vājināšanos; pauž bažas par Turcijas valdības lēmumu iesniegt prasību tiesā pret 168 personām, tostarp žurnālistiem, māksliniekiem un akadēmisko aprindu pārstāvjiem, kas parakstījuši deklarāciju “Mēs kopā aizstāvam sekulārismu”;

19. joprojām pauž dziļas bažas par akadēmiskās brīvības un institucionālās neatkarības stāvokli, kā piemēru minot situācijas pasliktināšanos *Boğaziçi* Universitātē, kopš 2021. gadā ar Turcijas prezidenta lēmumu tika iecelts tās rektors; uzskata, ka šī pilnvaroto personu modeļa attiecināšana arī uz akadēmiskajām iestādēm, kas ir nepārprotami negatīvi ietekmējusi akadēmisko dzīvi un iestādes sniegumu, ir vēl vairāk palielinājusi attālināšanos no ES akadēmiskās brīvības standartiem, atspoguļojot valdības centienus pastiprināt kontroli pār jebkādu iespējamo opozīcijas telpu; aicina Turcijas iestādes nodrošināt demokrātisku pārvaldību un autonomiju valsts augstskolās un izbeigt studentu apspiešanu, kas notiek, ierobežojot biedrošanās un vārda brīvību vai viņu tiesības pilnībā un brīvi piedalīties akadēmiskajā dzīvē; pauž bažas par lietu saistībā ar Bilgi Universitāti, kuru 2026. gada 22. maijā pēkšņi slēdza ar prezidenta dekrētu un kura atsāka darbību trīs dienas vēlāk pēc ievērojamas sabiedrības pretreakcijas un plašiem studentu un akadēmisko aprindu pārstāvju protestiem, jo šī lieta ir kārtējais piemērs, kas liecina par apdraudējumu akadēmiskajai brīvībai un institucionālajai autonomijai un valsts iejaukšanos augstākajā izglītībā;

20. joprojām pauž dziļas bažas par sieviešu tiesībām un jo īpaši par augsto ar dzimumu saistītas vardarbības līmeni un lielo feminicīda gadījumu skaitu Turcijā; mudina Turcijas iestādes uzlabot tiesisko regulējumu un tā īstenošanu, tostarp pilnībā piemērot Aizsardzības likumu Nr. 6284, lai efektīvi novērstu visu veidu vardarbību pret sievietēm un tā dēvētās goda aizstāvēšanas slepkavības, nodrošināt spēcīgākus aizsardzības mehānismus un izbeigt iesakņojušos nesodāmības politiku, saucot pie atbildības vainīgos; pauž nožēlu par

to, ka, neraugoties uz to, ka Turcijas valdība 2025. gadu ir pasludinājusi par “ģimenes gadu”, tā ir izvēlējusies ļoti ideoloģisku un regresīvu pieeju, kas ir vērsta uz dzimumu līdztiesību kā apdraudējumu, vēl vairāk samazinot sieviešu pamanāmību publiskajā telpā un bieži vien uzskatot vardarbību pret sievietēm un meitenēm par privātu ģimenes jautājumu, kas veicina nesodāmību; vēlreiz stingri nosoda Turcijas izstāšanos no Stambulas konvencijas, kas notika ar prezidenta dekrētu, un atkārtoti aicina šo lēmumu atcelt un no jauna ratificēt minēto konvenciju; pauž bažas par to, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas nodarbojas ar sieviešu tiesībām, joprojām saskaras ar pieaugošu spiedienu, tostarp sistemātisku administratīvu aizskaršanu un kriminālvajāšanu; mudina Turcijas valdību novērst pastāvīgo dzimumu līdztiesības trūkumu ekonomiskajā dzīvē, ņemot vērā to, ka Turcijā ir viens no zemākajiem sieviešu darbaspēka līdzdalības rādītājiem ESAO valstīs, kā arī pastāvīgi zemo sieviešu līdzdalības līmeni lēmumu pieņemšanas un politikas veidošanas procesos;

21. joprojām nosoda Turcijā notiekošos *LGBTI*+ personu pamattiesību pārkāpumus un aizsardzības trūkumu, tostarp patvaļīgu aizturēšanu, joprojām sastopamo naida runu, naida noziegumus, fiziskus uzbrukumus un diskriminējošu retoriku, kā arī mediju tiražētos stereotipus un stigmatizāciju, kas balstīta uz seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti; pauž nožēlu par to, ka tā vietā, lai novērstu šo pastāvīgo diskrimināciju, Turcijas iestādes ir pat pastiprinājušas represijas, izmantojot iniciatīvu “Ģimenes gads” kā platformu, lai īpaši vērstos pret *LGBTI*+ kopienu un tās tiesībām; pauž dziļas bažas par vairākiem likumprojektu priekšlikumiem, kas tika noplūdināti pagājušajā gadā un kas pirmo reizi Turcijas Republikas vēsturē ietvēra kriminālatbildības noteikšanu par jebkādu *LGBTI*+ identitātes izpausmi un abpusēji labprātīgām viendzimuma seksuālām attiecībām; aicina Turcijas iestādes atturēties no jebkādas Turcijas Krimināl kodeksa reformas, kas būtu pretrunā Turcijas starptautiskajām saistībām, tostarp tām, kas noteiktas ECTK; pauž dziļu nožēlu par to, ka Turcijas valdība 2025. gadā turpināja aizliegt *Kuir* svētkus un praida gājienu Stambulā un citās vietās, kā arī daudzas citas darbības pret homofobiju, vienlaikus piešķirot oficiālas atļaujas pret *LGBTI*+ vērstiem mītiņiem un demonstrācijām, kas veicina atstumtību un diskrimināciju; pauž nožēlu par to, ka laikā, kad notiek pastiprināta to pilsoniskās sabiedrības organizāciju vajāšana, kuras strādā ar *LGBTI*+ jautājumiem, tiesa ir slēgusi Izmirā bāzēto *Genç LGBTI*+ asociāciju, pamatojoties uz apsūdzībām par “nepiedienīgumu”, ko arvien vairāk izmanto, lai vērstos pret aktīvistiem un māksliniekiem, tostarp turku popmūzikas dziedātāju *Mabel Matiz*; atzinīgi vērtē Ankaras tiesas 2026. gada 23. februāra lēmumu attaisnot cilvēktiesību aizstāvi un *LGBTI*+ aktīvistu *Enes Hocaoğulları* visās apsūdzībās; pauž nožēlu par nepamatoto kriminālvajāšanu, no kuras viņš ir cietis, tostarp 35 dienas ilgu pirmstiesas apcietinājumu par vārda brīvības izmantošanu Eiropas Padomes konferencē 2025. gada martā;

22. atkārtoti aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieci / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP), ņemot vērā iepriekš aprakstīto nopietno demokrātijas regresu, apsvērt ierobežojošus pasākumus saskaņā ar ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu, tostarp aktīvu iesaldēšanu ES, pret Turcijas amatpersonām, kas ir atbildīgas par nopietniem un tīšiem cilvēktiesību un pamatbrīvību pārkāpumiem, tostarp tām amatpersonām, kas uzņemas pilnvarnieka lomu, un tām, kas viņus ieceļ, vai tām, kuras ir galvenie valsts represīvā mehānisma dalībnieki, piemēram, bijušo Stambulas galveno prokuroru *Akın Gürlek*; pauž sašutumu par to, ka viņš nesen tika paaugstināts tieslietu ministra amatā, kas liecina, ka savas karjeras laikā viņš vienmēr ir bijis politisks dalībnieks un sekojis politiskajai programmai; pauž stingru solidaritāti ar Turcijas pilsonisko sabiedrību, cilvēktiesību, sieviešu un *LGBTI+* organizācijām, jaunatnes iniciatīvām, profesionālajām kamerām, advokātu asociācijām un arodbiedrībām; atkārtoti pauž viedokli, ka ES finansiālajai un tehniskajai palīdzībai arī turpmāk vajadzētu būt vērstai uz šīm grupām un tā būtu jāpalielina;

23. nosoda paziņotos transnacionālo represiju gadījumus, kas vērsti pret Turcijas valstspiederīgajiem ārvalstīs, tostarp iebiedēšanu, piespiedu atgriešanu un starptautiskās sadarbības mehānismu ļaunprātīgu izmantošanu; nosoda Turcijas iepriekš īstenotās darbības, kas ir iedragājušas Eiropas sociālo kohēziju, drošību un demokrātiskos procesus, ietverot iejaukšanos dalībvalstu iekšlietās ar diasporas kopienu starpniecību, un to, ka tā valsts aģentūru Anadolu izmanto kā propagandas ruporu; pauž bažas par to, ka rasistiskā ekstrēmistu kustība *Ülkü Ocakları* (pazīstama arī kā “Pelēkie vilki”), kas ir cieši saistīta ar valdošo koalīcijas partiju *MHP* (Nacionālistu kustības partija), izplešas ne vien pašā Turcijā, bet arī ES dalībvalstīs; aicina ES un tās dalībvalstis izskatīt iespēju aizliegt to apvienības ES valstīs; nosoda Turcijas iestāžu politiku, kas paredz sniegt politisku, finansiālu, mediju un loģistikas atbalstu ar Musulmaņu brālību saistītām kustībām, tīkliem, apvienībām, labdarības organizācijām un izglītības iestādēm, kas darbojas vairāku ES dalībvalstu teritorijā, kā arī ES kaimiņvalstīs, ļaujot tiem veikt darbības, kas saistītas ar ideoloģisku ietekmi, finansēšanu un vervēšanu; aicina Turciju izbeigt jebkāda veida atbalstu šīm organizācijām;

24. ir ļoti nobažījies par to, ka nav uzlabojusies smagā situācija Turcijas cietumos, kuros ir ievērojama pārapdzīvotība un slikti dzīves apstākļi, kā arī plaši tiek piekopta spīdzināšana un slikta apiešanās (par to ziņojusi arī Eiropas Padome), turklāt piekļuve tādām pamatvajadzībām kā higiēna, veselības aprūpe un informācija ir ļoti ierobežota; norāda uz ziņojumiem par grūtniecēm, kas atrodas pirmstiesas apcietinājumā, tostarp par dzemdību gadījumiem apcietinājumā; mudina Turciju attiecībā uz grūtniecēm dot priekšroku ar brīvības atņemšanu nesaistītiem pasākumiem un nodrošināt ANO Bangkokas noteikumu par ieslodzītajām sievietēm pilnīgu īstenošanu; pauž īpašas bažas par nepilngadīgo, vecāka

gadagājuma un smagi slimu ieslodzīto ieslodzījuma apstākļiem, kas, kā tiek ziņots, neatbilst standartiem, ko noteikusi Eiropas Padomes Komiteja spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai; ņem vērā nesenās juridiskās reformas attiecībā uz ieslodzījuma likumu, kas ir sniegušas iespēju tūkstošiem ieslodzīto pirmstermiņa vai nosacītai atbrīvošanai; aicina Turcijas iestādes nepieļaut, ka šīs reformas tiek diskriminējoši īstenotas politisku motīvu dēļ, un par prioritāti noteikt neaizsargātu ieslodzīto, tostarp vecāka gadagājuma cilvēku, slimu cilvēku, personu ar invaliditāti un māšu ar bērniem, atbrīvošanu; aicina Turcijas iestādes reformēt savu ieslodzījumu politiku, lai risinātu jautājumu saistībā ar nepietiekamajām juridiskajām garantijām spīdzināšanas un sliktas izturēšanās novēršanai un uzlabotu reaģēšanas pasākumus lietās, kurās tiek piespriests sods par spīdzināšanas, sliktas izturēšanās un ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem; pauž bažas par vietējo cilvēktiesību organizāciju ziņojumiem, kuros brīdināts par to, ka kopš 2016. gada atkal pieaug piespiedu pazušanas gadījumu skaits;

25. atzinīgi vērtē Turcijas iestāžu un politisko partiju centienus saistībā ar pašreizējo iniciatīvu “Turcija bez terorisma”, kas ir pavērusi ceļu būtiskiem sasniegumiem, piemēram, paziņotajai teroristu organizācijas Kurdistānas Strādnieku partijas (*PKK*) likvidēšanai; tomēr pauž nožēlu par to, ka Turcijas valdība nerīkojas savlaicīgi un izlēmīgi un tās stagnējošā taktika un attieksme pret turpmākajiem soļiem ir padarījusi to trauslāku un neaizsargātāku pret ārējām norisēm, vienlaikus radot iespēju turpmākai polarizācijai; uzsver — ir jānovērš, ka pretterorisma tiesību akti tiek plaši piemēroti, lai ierobežotu likumīgu politisko darbību, miermīlīgu opozīciju, pilsoniskās sabiedrības darbu un neatkarīgus medijus; pauž nožēlu par to, ka minētā iniciatīva tiek īstenota apstākļos, kuros tiek veiktas represijas un ierobežota demokrātiskā vietējā valdība; pauž nožēlu par pastāvīgajām politiskajām represijām, vajāšanu, ko veic tiesu iestādes, un kultūras un valodu tiesību ierobežojumiem, ko piemēro kurdu pilsoņiem, jo šādas represijas apdraud demokrātijas principus un sociālo kohēziju; pieņem zināšanai *GNAT* ietvaros izveidotās Nacionālās solidaritātes, brālības un demokrātijas komisijas galīgo ziņojumu; pauž cerību, ka šis process, kurā nozīmīga loma būs Turcijas parlamentam, turpinās virzīties uz priekšu, lai nodrošinātu miermīlīgu un ilgtspējīgu kurdu jautājuma risinājumu tā politiskajos, sociālajos, demokrātiskajos un ar drošību saistītajos aspektos un īstenotu likumdošanas reformas kurdu tiesību jomā, panākot izlīgumu starp dažādām Turcijas sabiedrības grupām; uzsver, ka šim procesam vajadzētu būt iespējai risināt ieilgušās cilvēktiesību problēmas un stiprināt demokrātiskās iestādes; mudina visas ieinteresētās personas, jo īpaši Turcijas valdību, pilnībā izmantot šo procesu, lai veicinātu reformas un stiprinātu cilvēktiesību aizsardzību, veicot saskaņošanu starp terorisma apkarošanu, kas joprojām ir nozīmīga ar ES īstenotās sadarbības joma, un citiem tiesību aktiem un to īstenošanu ar ES un Eiropas Padomes cilvēktiesību standartiem, atsakoties no drošības virzītas pieejas, kas dominējusi pēdējo desmit gadu laikā; uzskata, ka daži nesenie

notikumi, piemēram, pilnvaroto sistēmas turpināšana vai to, ka atkal ir notiesāts *Selahattin Demirtaş*, viņa advokāts *Ramazan Demir* un Stambulas *Esenyurt* rajona mērs *Ahmet Özer*, kuram ir piespriests vairāk nekā sešu gadu cietumsods, pamatojoties uz apsūdzībām par "dalību teroristu organizācijā" saistībā ar viņa lomu neformālā politiskā aliansē starp viņa partiju *CHP* un *DEM* partiju 2024. gada pašvaldību vēlēšanās, ir pretrunīgs un satraucošs signāls;

26. aicina Turcijas iestādes izveidot institucionālu sistēmu kā jebkura ilgstoša miera procesa neatņemamu daļu, risinot piespiedu pazušanas, piespiedu pārvietošanas un citus smagus cilvēktiesību pārkāpumus, kas izriet no gadu desmitiem ilguša konflikta saistībā ar kurdu jautājumu; mudina izveidot plurālistiskus uzraudzības mehānismus un jēgpilni iesaistīt cilvēktiesību organizācijas un pilsoniskās sabiedrības dalībniekus, cita starpā Nacionālās solidaritātes, brālības un demokrātijas komisijas ieteikumu īstenošanā;

27. atzīst, ka Turcija kopumā nodrošina pienācīgas juridiskās garantijas reliģijas vai ticības brīvībai un ka valstī kopumā tiek ievērota kulta brīvība; mudina Turcijas iestādes novērst atlikušos trūkumus attiecībā uz etnisko un reliģisko minoritāšu tiesībām, jo īpaši attiecībā uz to juridiskās personas statusu, minoritāšu valodu nepietiekamu aizsardzību un veicināšanu, ierobežotu piekļuvi skolu atbalstam, ierobežojumiem garīdznieku apmācībai, iecelšanai amatā un pēctecībai, ierobežotu piekļuvi medijiem un publiskajai reklāmai minoritāšu valodās un pastāvīgiem sarežģījumiem īpašumtiesību izmantošanā; aicina Turciju īstenot Venēcijas komisijas ieteikumus, Eiropas Padomes rezolūcijas un visus attiecīgos ECT nolēmumus šajā sakarā, tostarp attiecībā uz grieķu pareizticīgajiem *Gökçeada* (Imrozas) un *Bozcaada* (Tenedas) salās; ar bažām atzīmē, ka dažādu konfesiju atbalstītāji, tostarp nemusulmaņu un alevītu kopienas, joprojām saskaras ar birokrātiskiem šķēršļiem, ja mēģina reģistrēt dievkalpojumu norises vietas; aicina Turciju pieņemt ilgi gaidītos noteikumus par valdes locekļu ievēlēšanu nemusulmaņu minoritāšu fondos, kas kontrolē kopienas slimnīcas; atkārtoti aicina Turciju ņemt vērā to, cik nozīmīga loma ekumēniskajam patriarhātam ir pareizticīgajiem kristiešiem visā pasaulē, atzīt tā juridiskās personas statusu un to, ka publiski tiek izmantots garīdznieka tituls "ekumēniskais patriarhs", saskaņā ar attiecīgajiem Venēcijas komisijas ieteikumiem; aicina Turciju pilnībā respektēt un aizsargāt Svētās Sofijas katedrāles un Chora muzeja izcilo pasaules mēroga vērtību, kas ir iekļauti UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā; ar bažām atzīmē, ka Turcija joprojām nav īstenojusi divus UNESCO Pasaules mantojuma komitejas 2021. un 2023. gada lēmumus par Turcijas pienākumu veikt īpašus pasākumus, lai aizsargātu minētos pieminekļus; pauž nožēlu, ka netiek aizsargāts Panagia Soumela klosteris, par kuru ir ierosinājums to iekļaut UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā; pauž nopietnas bažas par vandalisma aktiem, kas vērsti pret minoritāšu kulta vietām un to iznīcināšanu; stingri nosoda pastāvīgos naida uzbrukumus alevītu, kristiešu un ebreju

minoritātēm; aicina Turcijas iestādes efektīvi izmeklēt un saukt pie atbildības tos, kas ir atbildīgi par naida noziegumiem, tostarp naida runu, un visu veidu diskrimināciju pret minoritātēm, un nodrošināt, ka mediju regulatori piemēro standartus pret kūdīšanu un naida runu, tostarp gadījumos, kad tā tiek vērsta pret reliģiskajām kopienām, jo īpaši alevītu, kristiešu un ebreju kopienām; atzinīgi vērtē kopš 1971. gada slēgtā Halki semināra plānoto darbības atsākšanu, kas ir svarīgs pozitīvs solis reliģisko un minoritāšu tiesību atzīšanā, un aicina novērst visus šķēršļus tā pienācīgai darbībai; pauž nožēlu par to, ka pēdējos gados simtiem ārvalstu kristiešu mācītāju, misionāru un viņu ģimenes locekļu ir piemēroti administratīvi pasākumi, piemēram, izmantojot kodus “N-82” un “G-87”, kas viņus apzīmē kā valsts drošības apdraudējumus bez pierādījumiem, tiesas vai efektīviem pārsūdzības līdzekļiem un kā rezultātā viņi ir deportēti no Turcijas vai viņiem ir liegta atkārtota ieceļošana valstī; mudina Turcijas valdību veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pilnīgu reliģijas brīvību un nediskrimināciju ANO sistēmā un saskaņā ar ES *acquis* un principiem; aicina Turciju atturēties no jebkādiem paziņojumiem vai darbībām, ko varētu interpretēt kā iejaukšanos ES dalībvalstu iekšējos jautājumos, attiecībā uz Trāķijas rietumu daļas musulmaņu minoritāti, ņemot vērā attiecīgos ECT nolēmumus;

Sociālekonomiskās un ilgtspējas reformas

28. atzinīgi vērtē Turcijas iestāžu pašreizējo makroekonomikas stabilizācijas un reformu programmu un to apņemšanos samazināt inflāciju, vienlaikus aizsargājot izaugsmi, kas ir samazinājusi inflāciju un uzlabojusi uzticēšanos Turcijas lirai, par ko liecina arī nesenās SVF IV panta darbinieku konsultācijas Turcijā; norāda, ka, neraugoties uz šiem centieniem, ekonomiskā situācija joprojām ir vāja un nestabila, un brīvākas monetārās politikas rezultāti joprojām ietekmē dzīves dārdzību; norāda — tā kā, lai turpinātu šo virzību, būs vajadzīga stingra monetārā politika un piesardzīga fiskālā politika, būtu jāveic pasākumi visneaizsargātāko iedzīvotāju, jo īpaši pensionāru, aizsardzībai;

29. norāda, ka tiesiskuma un juridiskās noteiktības pastāvīgā vājināšanās neizbēgami nelabvēlīgi ietekmēs investoru uzticēšanos un ekonomiku; uzsver, ka ilgtspējīgai ekonomikas attīstībai ir vajadzīgas spēcīgas demokrātiskas iestādes, tiesiskums, juridiskā noteiktība un pamattiesību ievērošana; uzsver milzīgo finansiālo ietekmi, kāda var būt iestāžu nelikumīgām darbībām, ko apliecināja Stambulas mēra arests 2025. gada martā, kas izraisīja finanšu satricinājumus un lielu kapitāla aizplūšanu, liekot attiecīgajām iestādēm veikt ārkārtas pasākumus, lai apturētu liras krišanu, atjaunotu investoru uzticēšanos un saglabātu finanšu stabilitāti, uz oficiālo rezervju būtiska samazinājuma rēķina; pauž bažas par to, ka plaši tiek izmantotas ārkārtas pilnvaras, kas piešķirtas Krājnoguldījumu apdrošināšanas fondam (*TMSF*), kurš ir pārņēmis simtiem privātu uzņēmumu un iecēlis pilnvarotās personas tajos, tostarp lielos

konglomerātos un mediju uzņēmumos, piemēram, *TELE1*, padarot *TMSF* par vienu no valsts lielākajiem korporatīvajiem dalībniekiem; norāda, ka talantīgu cilvēku izceļošanai no Turcijas ar tiesiskumu un pamatbrīvībām saistītu bažu dēļ var būt lielāka negatīva ietekme uz ekonomisko un sociālo situāciju;

30. pieņem zināšanai Turcijas valdības neseno svarīgo atklājumu, proti, lielas retzemju metālu rezerves *Eskişehir* provincē, ar kurām Turcija varētu kļūt par nozīmīgu dalībnieku stratēģiskā globālā tirgū; uzsver šī atklājuma potenciālu sekmēt diversifikāciju un noturību globālajās retzemju metālu piegādes ķēdēs, kā arī lielās problēmas, kuras tas netieši rada, arī saistībā ar piekļuvi modernām ieguves un pārstrādes tehnoloģijām un vajadzību nodrošināt augstus vides aizsardzības standartus un resursu ilgtspējīgu pārvaldību;

31. aicina Turcijas iestādes īstenot Turcijas starptautiskās saistības attiecībā uz cīņu pret korupciju, jo īpaši ANO Pretkorupcijas konvenciju un attiecīgās Eiropas Padomes konvencijas, un nodrošināt efektīvus reaģēšanas pasākumus saistībā ar *GRECO* izdotajiem ieteikumiem, cita starpā pieņemot vajadzīgos tiesību aktus, kas ir viens no atlikušajiem kritērijiem vīzu režīma liberalizācijai; uzsver vajadzību uzlabot publiskā iepirkuma procesu, politisko partiju finansēšanas, tiesu iestāžu, publiskās pārvaldes un celtniecības nozares integritāti, kas joprojām ir sevišķi neaizsargātas jomas pret korupciju; pauž dziļu nožēlu par to, ka iestāžu pēdējā laikā sāktās augsta līmeņa korupcijas lietas ir tikušas vērstas tikai pret opozīcijas mēriem un pašvaldībām, kas vēl vairāk samazina uzticēšanos iestāžu efektivitātei un patiesai vēlmei apkarot korupciju; mudina Turcijas iestādes nodrošināt objektivitāti un pārredzamību to korupcijas apkarošanas centienos; aicina Turcijas iestādes uzlabot cīņu pret viltošanu un atjaunot īpašumtiesību režīmu saskaņā ar starptautiskajiem standartiem;

32. atzinīgi vērtē to, ka Turcija 2024. gada jūnijā tika svītrota no Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*) pelēkā saraksta pēc tam, kad Turcija bija panākusi ievērojamu progresu tādās jomās, kā naudas atmazgāšanas novēršanas režīma stiprināšana un terorisma finansēšanas apkarošana; aicina Turciju ciešāk pieskaņoties ES *acquis* un *FATF* ieteikumiem, lai vēl vairāk stiprinātu savu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un teroristu finansēšanas novēršanas regulējumu, tostarp attiecībā uz pārvedumu izsekojamību un to, lai novērstu jaunu maksājumu un kriptoaktīvu kanālu ļaunprātīgu izmantošanu nelikumīgas finansēšanas nolūkā;

33. norāda, ka joprojām nav atrisinātas vairākas kritiski svarīgas problēmas, piemēram, neoficiāla nodarbinātība, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība un ienākumu nevienlīdzība; joprojām ir nobažījies par darba koplīguma slēgšanas sarunu zemo aptvērumu un nopietniem šķēršļiem arodbiedrību izveidei privātajā sektorā; uzskata, ka ir jāpieliek lielākas pūles, lai uzlabotu sociālā dialoga mehānismus un risinātu jaunās darba drošības problēmas; atgādina,

ka arodbiedrību brīvībai un sociālajam dialogam ir izšķirīga loma plurālistiskas sabiedrības attīstībā un labklājībā; aicina Turcijas iestādes likvidēt šķēršļus, kas ierobežo arodbiedrību izveidi un darba koplīguma slēgšanas sarunas, efektīvi izmantojot sociālā dialoga mehānismus, un atzīt valsts ierēdņu tiesības rīkot streikus; pauž nožēlu par to, ka Turcijā atkārtoti tiek aizturēti arodbiedrību pārstāvi tikai tāpēc, ka viņi pilda savus pienākumus; šajā sakarībā nosoda tekstilizstrādājumu nozares arodbiedrības *BİRTEK-SEN* priekšsēdētāja *Mehmet Türkmen* neseno aizturēšanu 2026. gada 15. martā, norādot, ka arī 2025. gadā viņš vairāk nekā mēnesi atradās ieslodzījumā; prasa viņu nekavējoties atbrīvot un izbeigt pret viņu vērsto tiesu iestāžu īstenotu vajāšanu;

34. pieņem zināšanai Turcijas jauno 2025. gada klimata likumu, kas stājās spēkā 2025. gada jūlijā, un atzinīgi vērtē emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas iekļaušanu, vienlaikus norādot, ka joprojām ir jāveic konkrēti uzlabojumi, piemēram, attiecībā uz maksimālo kvotu skaitu; pauž nožēlu par to, ka Turcija joprojām uzrāda ļoti zemus rezultātus klimata pārmaiņu mazināšanas jomā, un aicina Ankaru strādāt pie ticama emisiju samazināšanas tiesiskā regulējuma; uzsver, ka Enerģētikas un dabas resursu ministrijas plāns saglabāt subsīdijas iekšzemes akmeņogļu ieguvei un oglekļietilpīgas elektroenerģijas ražošanai palēnina progresu atjaunīgo energoresursu ieviešanā; aicina Turcijas valdību, cita starpā ņemot vērā to, ka 2026. gadā tā rīko 31. ANO konferenci par klimata pārmaiņām, pieņemt lēmumu par akmeņogļu izmantošanas pakāpeniskas pārtraukšanas ceļu un pārcelt uz ātrāku laiku tās maksimālo CO_2 apjomu no 2038. gada; aicina ES un Turcijas iestādes padziļināt un prioritizēt sadarbību pie zaļā kursa, it sevišķi oglekļa cenas noteikšanu oglekļa ievedkorekcijas mehānisma kontekstā, risināt ietekmi uz Turcijas eksportētājiem un atbalstīt rūpniecības dekarbonizācijas finansēšanu un tīkla modernizāciju, kā arī taisnīgas pārkārtošanās politiku;

35. pauž bažas par dzīvnieku labturību transportēšanā no Turcijas Republikas un tās teritorijā; aicina ievērot starptautiskos standartus un novērst pārmērīgu dzīvnieku skaitu transportlīdzekļos un karstuma radīto stresu; pauž bažas par ziņojumiem attiecībā uz klaiņojošu suņu vai kaķu nogalināšanu un sliktu izturēšanos pret tiem; aicina kontrolēt to populācijas saskaņā ar starptautiskajiem standartiem;

Reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības

36. turpina paust atzinību Turcijai par to, ka līdz 2026. gada janvārim tā saskaņā ar pagaidu aizsardzības mehānismu bija uzņēmusi aptuveni 2,7 miljonu bēgļu, tostarp 2,3 miljonus sīriešu; norāda, ka saskaņā ar *Frontex* ziņojumu 2025. gada janvārī neatbilstīga migrācija pie Turcijas un ES robežas samazinājās par aptuveni vienu ceturtdaļu absolūtos skaitļos; atkārtoti uzsver Turcijas sadarbības nozīmīgumu, lai nodrošinātu efektīvu un sakārtotu migrācijas plūsmu pārvaldību;

turklāt norāda, ka kopš 2011. gada ES šajos centienos ir ieguldījusi gandrīz 12,5 miljardus EUR, lai palīdzētu Turcijai atbalstīt bēgļus un uzņemt kopienas; atbalsta ES finansējuma turpināšanu, lai arī turpmāk atbalstītu bēgļu veselības aprūpi, izglītību, aizsardzību un integrāciju Turcijā; aicina ES un dalībvalstis saglabāt un, ja iespējams, palielināt finansiālo palīdzību humānās palīdzības un aizsardzības telpai Turcijā, pastiprinot centienus atbalstīt Turcijas pilsoniskās sabiedrības organizācijas un bēgļu vadītas organizācijas;

37. pauž bažas par sīriešu bēgļu aizsardzības vides pasliktināšanos Turcijā, tostarp veselības apdrošināšanas apturēšanu, bēgļu nometņu slēgšanu bez atbilstīgām alternatīvām un starptautisko nevalstisko organizāciju un ANO sniegto pakalpojumu ierobežošanu; turklāt joprojām pauž dziļas bažas par minoritāšu grupu, bēgļu un migrantu situāciju, kuri 2025. gadā joprojām saskārās ar diskrimināciju, vardarbību un piespiedu atgriešanu; uzsver, ka Turcijai ir jāturpina aizsargāt Sīrijas bēgļus, līdz ir izpildīti nosacījumi viņu atgriešanai; aicina Turcijas iestādes atjaunot apskatīšanas apmeklējumus vai līdzvērtīgus mehānismus, kas ļautu pieņemt informētus lēmumus par atgriešanos; ar bažām norāda uz ticamiem ziņojumiem, kas liecina par cilvēktiesību pārkāpumiem ES finansētajos izraidīšanas centros Turcijā, un aicina Komisiju sākt pārredzamu un neatkarīgu šīs problēmas izskatīšanu; aicina Komisiju nodrošināt, ka līdzekļu piešķiršana notiek pilnībā pārredzami un ar lielu precizitāti un nodrošināt, ka ES finansētie projekti, jo īpaši tie, kas saistīti ar izraidīšanas centriem un robežkontroli, atbilst visiem attiecīgajiem cilvēktiesību standartiem; aicina Turciju nodrošināt ES un Turcijas 2016. gada paziņojuma un ES un Turcijas atpakaļuzņemšanas nolīguma pilnīgu un nediskriminējošu īstenošanu attiecībā uz visām dalībvalstīm; uzsver, ka migrantu neaizsargātību nedrīkst izmantot par instrumentu politiskiem mērķiem pret ES vai tās dalībvalstīm; mudina Turciju turpināt labticīgi sadarboties ar visām ES dalībvalstīm migrācijas jomā, nodrošinot, ka cilvēku tirgotājiem tiek raidīts skaidrs signāls, lai atturētu turpmākas nelikumīgas plūsmas;

38. atkārtoti aicina Turciju strādāt pie konstruktīvas, nevis uzstājīgas vai agresīvas pieejas tās kaimiņvalstīs; atzinīgi vērtē pastāvīgo dialogu, kas tiek īstenots starp Grieķiju un Turciju, tostarp augsta līmeņa sanāksmes, piemēram, samitu starp premjerministru *Mitsotakis* un prezidentu *Erdoğan* 2026. gada februārī, un Vidusjūras austrumdaļā var veicināt konstruktīvu vidi un turpmāku deeskalāciju, kas ir ļoti svarīgi bīstamas konfliktu eskalācijas apstākļos plašākā reģionā; atkārtoti norāda uz savu izteikto ieinteresētību reģiona stabilitātē un drošībā un mudina visas puses turpināt šo dialoga daļu un sadarbību ar mērķi atrisināt jebkādus pastāvošos strīdus un domstarpības, ievērojot starptautiskās tiesības; pauž dziļas bažas par to, ka Turcija turpina uzturēt sabiedroto starpā un labu kaimiņattiecību ietvaros nepieņemamus oficiālus kara draudus (*casus belli*) pret Grieķiju, ja Grieķija izmantos savas likumīgās tiesības paplašināt savus teritoriālos ūdeņus Egejas jūrā līdz 12 jūras jūdzēm atbilstoši ANO Jūras tiesību konvencijas 3. pantam; nosoda to, ka Turcija turpina

pārkāpt ES dalībvalstu, piemēram, Grieķijas un Kipras Republikas, suverenitāti un suverēnās tiesības, cita starpā popularizējot Zilās tēvijas doktrīnu, ievērojami palielinot Grieķijas teritoriālo ūdeņu un gaisa telpas pārkāpumu skaitu salīdzinājumā ar 2024. gadu, lai gan gaisa telpas pārkāpumi joprojām ir salīdzinoši zemā līmenī, politiski instrumentalizējot *NAVTEX* sistēmu, pārkāpjot Grieķijas kontinentālo šelfu un ekskluzīvo ekonomikas zonu, kas tiek veikts, kavējot progresu ES savienojamības projektos, piemēram, Lielās jūras starpsavienojumā un EastMed cauruļvadā, kuri ir noteikti par ES kopīgu interešu projektiem, noraidot Grieķijas jūras telpiskā plānojuma publicēšanu, kas veikta saskaņā ar Jūras telpiskās plānošanas direktīvu[6], un publicējot Turcijas jūras telpisko plānojumu, kas aptver Grieķijas suverenitātē un jurisdikcijā esošās teritorijas, iebilstot pret to, ka Grieķija Egejas jūrā izveido jūras parku, kas pilnībā atrodas Grieķijas teritoriālajos ūdeņos, un 2025. gada augustā paziņojot par divu jūras parku izveidi, kas iestiepjas Grieķijas jurisdikcijas teritorijās, vai kopš 2024. gada ievērojami palielinot Turcijas kuģu nelikumīgās zvejas darbības Grieķijas teritoriālajos ūdeņos; pauž nopietnas bažas par Ankaras Universitātes Nacionālā jūras un jūras tiesību centra (*DEHUKAM*) sagatavoto likumprojekta priekšlikumu, kas kodificētu Zilās tēvijas doktrīnu un varētu būt tiešā pretrunā iedibinātajām starptautiskajām tiesībām; atkārtoti aicina Turciju pilnībā ievērot visu ES dalībvalstu suverenitāti to teritoriālajos ūdeņos un gaisa telpā, kā arī to suverēnās tiesības saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām, tostarp saskaņā ar *UNCLOS* un tiesībām noteikt kontinentālo šelfu un ekskluzīvās ekonomikas zonas, un tiesības izpētīt un izmantot savus dabas resursus; šajā sakarībā aicina Turciju nepieņemt tiesību aktus, kas varētu būt pretrunā šiem principiem; atkārtoti pauž viedokli, ka Turcijas un Lībijas saprašanās memorands par jūras jurisdikcijas noteikšanu Vidusjūrā pārkāpj trešo valstu suverēnās tiesības, neatbilst jūras tiesībām un nevar radīt nekādas juridiskas sekas trešām valstīm;

39. vēlreiz pauž stingru pārliecību, ka vienīgais Kipras problēmas risinājums ir taisnīgs, visaptverošs, dzīvotspējīgs un demokrātisks noregulējums ANO sistēmā, pamatojoties uz divu kopienu, divu zonu federāciju ar vienotu starptautisku juridiskas personas statusu, vienotu suverenitāti, vienotu pilsonību un politisko līdztiesību, kā tas noteikts attiecīgajās ANO Drošības padomes rezolūcijās, saskaņotās konverģences jomās un ANO ģenerālsekretāra paziņotajā satvarā, kā arī starptautiskajās tiesībās un principos un vērtībās, kas ir ES izveides pamatā; prasa steidzamības kārtā atsākt sarunas par Kipras atkalapvienošanos un to darīt pēc iespējas drīzāk un ANO ģenerālsekretāra aizgādībā, sākot no punkta, kurā sarunas tika pārtrauktas 2017. gadā Kransmontānā; aicina Turciju atteikties no

---

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru (OV L 257, 28.8.2014., 135. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj).

nepieņemamā priekšlikuma par divu valstu risinājumu Kiprā un atgriezties pie risinājuma saskaņotās bāzes un ANO satvara;

40. atzinīgi vērtē ANO ģenerālsekretāra pasākumus visaptverošu noregulējuma sarunu atsākšanai, tostarp personīgā sūtņa iecelšanu Kiprā; aicina Komisiju ātri iecelt jaunu Eiropas Komisijas īpašo sūtni Kiprā; atzinīgi vērtē divas neformālās sanāksmes, kas plašākā formātā ANO ģenerālsekretāra aizgādībā notika Ženēvā 2025. gada martā un Ņujorkā 2025. gada jūlijā, kā arī vairākas prezidenta *Nikos Christodoulides* un Kipras turku kopienas vadītāja *Tufan Erhürman* sanāksmes Kiprā, tostarp 2025. gada decembra sanāksmi, kuras kopīgajā paziņojumā uzsvērts, ka "īstais mērķis ir Kipras problēmas risinājums ar politisko līdztiesību, kā aprakstīts ANO Drošības padomes rezolūcijās"; turklāt atzinīgi vērtē abu pušu nostāju, kas izriet no tā, ka Kipras turku kopienai ir jauns vadītājs, kas ir devis jaunas cerības uz labvēlīgas vides izveidi izlīguma sarunu atsākšanai; ļoti atzinīgi vērtē vienošanos par turpmākiem uzticības veicināšanas pasākumiem kā pozitīvu un aktuālu soli un mudina tos īstenot; stingri atbalsta sakaru turpināšanu starp abām pusēm ANO ģenerālsekretāra aizgādībā un viņa personiskās sūtnes Kiprā darbu; aicina ES un tās dalībvalstis stingri atbalstīt šā dialoga turpināšanu un būt gatavām pēc vajadzības atbalstīt šā procesa potenciālās sekmes; mudina visas puses izmantot šo impulsu, lai virzītos uz sarunu atsākšanu, un nepalaist garām iespēju;

41. aicina Turciju respektēt buferzonas statusu un UNFICYP mandātu un izbeigt visas vienpusējās darbības un pārkāpumus buferzonā un tās tuvumā, veikt šīm darbībām piemērotus pretpasākumus un atturēties no jebkādiem turpmākiem šādiem pārkāpumiem un provokācijām, tostarp lauksaimnieku vajāšanas un iebiedēšanas; atkārtoti aicina Kipras Republiku, Turciju, Apvienoto Karalisti un ANO sadarboties, lai īstenotu konkrētus pasākumus buferzonas demilitarizācijai, nolūkā samazināt spriedzi un sekmēt labvēlīgu vidi ANO vadītu sarunu atsākšanai; aicina Turciju izvest spēkus no Stroviljas un sekmēt Pilas vienošanās pilnīgu īstenošanu; turklāt aicina Turciju izvest savu karaspēku no Kipras un atturēties no jebkādām vienpusējām darbībām, kas nostiprinātu salas pastāvīga sadalījuma statusu, kā arī atturēties no darbībām, kas maina demogrāfisko līdzsvaru; stingri nosoda Turcijas mēģinājumus uzlabot separātistu vienības statusu okupētajā Kiprā, tostarp ar Tirku valstu organizācijas un Islāma sadarbības organizācijas starpniecību, un aicina visas valstis ievērot Kipras suverenitāti saskaņā ar ANO DP rezolūcijām; nosoda Turcijas pašreizējos centienus "atvērt" Varošu un izvietot tur cilvēkus, kas nav tās likumīgie iedzīvotāji, tādējādi pārkāpjot attiecīgās ANO DP rezolūcijas; aicina Turciju izbeigt nelikumīgās darbības un nodot Varošas teritoriju tās likumīgajiem iedzīvotājiem ANO pagaidu pārvaldībā, uz ko mudināts ANO DP Rezolūcijās Nr. 550 (1984. gads) un Nr. 789 (1992. gads); nosoda visus centienus padarīt Varošu par "tumšā tūrisma" galamērķi, kas izmanto traģēdiju un aizskar likumīgo iedzīvotāju cieņu un tiesības; nosoda to, ka turpinās Kipras grieķiem piederošu īpašumu

piesavināšanās, pārdošana un nelikumīga attīstīšana okupētajās teritorijās; vēl aizvien ir ļoti nobažījies par izglītības un reliģiskajiem ierobežojumiem un šķēršļiem, ar kādiem saskaras anklāvā esošie Kipras grieķi; aicina Turciju pastiprināt sadarbību ar Eiropas Padomi un tās attiecīgajām struktūrām un iestādēm, ievērot to galvenos ieteikumus, pilnībā īstenot ECTK attiecībā uz to, lai ievērotu reliģijas brīvību, uzskatu un vārda brīvību un savas reliģijas piekļuves un praktizēšanas tiesības, tostarp tiesības vadīt reliģiskas ceremonijas un izmantot kultūras mantojumu, kā arī aicina izbeigt kultūras un reliģijas mantojuma apzinātu iznīcināšanu; atzinīgi vērtē darbu, ko veic divkopienu Kultūras mantojuma tehniskā komiteja, atjaunojot daudzus skartos pieminekļus; pauž nožēlu, ka Turcija joprojām atsakās ievērot starptautiskās civilās aviācijas tiesību aktus un izveidot sakaru kanālu starp gaisa satiksmes vadības centriem Turcijā un Kipras Republikā, kura trūkums rada reālus drošības riskus un apdraudējumus, kā to konstatējusi Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra un Starptautiskā aviolīniju pilotu asociāciju federācija; atkārtoti aicina Turciju pildīt savu pienākumu pilnībā un nediskriminējoši īstenot Ankaras nolīguma Papildprotokolu attiecībā uz visām dalībvalstīm, tostarp Kipras Republiku, un īstenot pienākumus, ko tā uzņēmusies attiecībā uz ES saistībā ar 2005. gada oktobra sarunu programmu;

42. vēlreiz aicina Turciju nodrošināt Kipras turku kopienai nepieciešamo telpu, lai tā varētu rīkoties kā šīs salas likumīga kopiena, jo šādas tiesības tai garantē Kipras Republikas konstitūcija; atkārtoti aicina Komisiju darīt vairāk, lai sadarbotos ar Kipras turku kopienu nolūkā sekmēt Kipras problēmas noregulējumu, un atgādina, ka šai kopienai ir vieta Eiropas Savienībā; aicina visas iesaistītās puses demonstrēt apņēmīgāku pieeju kopienu tuvināšanā; uzsver, ka pēc Kipras problēmas visaptveroša noregulējuma ES tiesību kopums ir jāīsteno visā salā; pieņem zināšanai ANO augstā cilvēktiesību komisāra un ANO ģenerālsekretāra gada ziņojumu par Kipru; joprojām pauž bažas par vārda brīvības un mediju brīvības ierobežojumiem, tostarp vardarbību vai vardarbības draudiem, kas vērsti pret Kipras turku cilvēktiesību aktīvistiem un jo īpaši žurnālistiem, kuri ir kritizējuši Turcijas ietekmi, piemēram, pret Kipras turku žurnālistu *Şener Levent* un Kipras turku žurnālistu savienības priekšsēdētāju *Ali Kişmir*; atzīmē Kipras Bezvēsts pazudušo personu komitejas nozīmīgo darbu un aicina uzlabot piekļuvi Turcijas armijas okupētajām militārajām zonām un nodrošināt piekļuvi saviem militārajiem arhīviem un informācijai par mirstīgo atlieku pārvietošanu, ja tās tikušas pārapbedītas;

43. uzsver, cik būtiski ir stiprināt ES un Turcijas sadarbību reģionālās drošības jautājumos, jo īpaši ņemot vērā mainīgo ģeopolitisko situāciju; šajā sakarībā atkārtoti apstiprina, ka Turcijai, arī kā NATO sabiedrotajai, ir stratēģiska un ģeopolitiska nozīme un aizvien lielāka klātbūtne, ietekme un starpnieka loma teritorijās, kas ir kritiski svarīgas starptautiskajai drošībai un ir ES stratēģiskajā interesēs, piemēram, Melnās jūras reģionā, tostarp Ukrainā, Dienvidkaukāzā

un Tuvajos Austrumos, kā arī citās nozīmīgās sadarbības jomās, piemēram, migrācijas pārvaldībā, terorisma apkarošanā un enerģētiskajā drošībā; atzīst, ka Turcija turpina aktīvi piedalīties ES krīzes pārvaldības misijās un operācijās un sniedz tajās būtisku ieguldījumu; uzsver, ka pragmatisku sadarbību ar Turciju drošības un aizsardzības jomā var nostiprināt, ja tā veicina savstarpējas stratēģiskas intereses; tomēr vēl aizvien ir ļoti nobažījies, ka Turcija turpina liegt vienai no ES dalībvalstīm sadarboties ar NATO; aicina Turciju atturēties no dalības NATO izmantošanas, lai bloķētu sadarbību starp ES un NATO;

44. pauž nožēlu par to, ka attiecībā uz pieskaņošanos ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai (KĀDP) Turcijas rādītāji ir zemi, samazinoties no 6 % 2024. gadā līdz rekordzemam 4 % līmenim 2025. gadā; tomēr atzīmē, ka šis rādītājs, kura pamatā ir vienīgi statistika par atbilstību PV/AP un Padomes lēmumiem attiecībā uz sankcijām, iespējams, pilnībā neatspoguļo visus iesaistes un dialoga līmeņus ārvalstu un drošības sadarbības ietvaros; šajā sakarībā atzinīgi vērtē nesen intensificējušos dialogu ar ES un aktīvo līdzdalību un būtisko ieguldījumu ES krīzes pārvaldības misijās un operācijās kopējās drošības un aizsardzības politikas ietvaros; pieņem zināšanai pieaugošo pret rietumiem vērsto nostāju Turcijas iestādēs; pauž bažas par šādas nostājas iespējamo ietekmi uz ES interesēm Rietumbalkānos, Melnās jūras reģionā, Dienvidkaukāzā, Vidusjūras reģionā un Tuvajos Austrumos; tomēr uzskata, ka pašreizējā ģeopolitiskajā situācijā ir svarīgi izskatīt iespējas sadarbībai ar Turciju pašreizējas un nākotnes ES politikas kontekstā drošības un aizsardzības jomā; tomēr mudina Turcijas iestādes steidzami risināt valsts ārkārtīgi zemo atbilstības līmeni KĀDP un likvidēt citus būtiskus šķēršļus, kas liedz nodrošināt vajadzīgo uzticēšanos starp partneriem un sabiedrotajiem, piemēram, *casus belli* īstenošanu pret vienu no ES dalībvalstīm, kas rada šaubas par citu valstu suverenitāti, vai Krievijā ražotās S-400 pretgaisa aizsardzības sistēmas uzturēšanu; ar bažām atzīmē, ka Turcija ir pieteikusies kļūt par *BRICS+* locekli, savukārt patlaban tai ir partnera statuss, un ka tā apsver iespēju līdzīgi rīkoties attiecībā uz Šanhajas Sadarbības organizāciju; pauž nopietnas bažas par Turcijas potenciālo pilntiesīgo dalību *BRICS+* un šādas dalības fundamentālo nesaderību ar pievienošanās ES procesu; uzsver, ka šāda iesaiste, kas atspoguļo neliberālu globālās un reģionālās pārvaldības modeli, varētu sarežģīt centienus panākt visaptverošāku ES un Turcijas partnerību;

45. attiecībā uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu atzīst Turcijas centienus, uzņemoties sekmējošu un potenciāli mediācijas lomu, kuras pamata ir vairāku tiešu sarunu organizēšana starp abām pusēm Stambulā, kā arī sniedzot Ukrainai militāro, diplomātisko un humāno palīdzību, tostarp aizsardzības aprīkojumu, kas ir veicinājusi Ukrainas aizsardzības centienus; atzīst, ka Turcija ir tradicionāli saglabājusi nostāju, kas neatbalsta sankcijas, kuras pieņemtas ārpus ANO satvara; tomēr joprojām pauž nožēlu par to, ka Turcija neievēro

ES ierobežojošos pasākumus pret Krieviju, bet atzinīgi vērtē pasākumus, kurus tā ir īstenojusi, lai novērstu sankciju apiešanu caur Turcijas teritoriju, piemēram, lai novērstu kopīgu augstas prioritātes preču reeksportēšanu, nodrošinot konkrētus rezultātus, un aicina pieskaņoties pret Krieviju vērsto ES sankciju satvaram; mudina Turcijas iestādes pastiprināt centienus, lai atklātu un novērstu ierobežojošo pasākumu apiešanu, it sevišķi saistībā ar vismodernāko tehnoloģiju produktiem, ko Krievija izmanto militāros nolūkos, lai novērstu šo produktu "viltotu nosūtīšanu" uz Krieviju cauri Centrālāzijai, paplašinātu šos pasākumus, aptverot citas ekonomiski svarīgas preces, lai samazinātu Krievijas izcelsmes energoresursu izmantošanu un risinātu riskus, kuri saistīti ar Krievijas "ēnu floti" jūras un vides drošības ziņā; turklāt pauž bažas par to, ka Turcija nav ierobežojusi Krievijas valsts kontrolētu mediju darbības Krievijas agresijas kara pret Ukrainu kontekstā; norāda uz prokrievisku naratīvu un ar Krieviju saistītas dezinformācijas plašo izplatību Turcijas informācijas telpā, it sevišķi par Ukrainu, NATO un enerģētisko drošību; aicina Turciju stiprināt ārvalstu informācijas manipulācijas un dezinformācijas apkarošanas centienus; ar bažām atzīmē, ka ar *TurkStream* un *Blue Stream* cauruļvadu starpniecību Turcija ir nozīmīga Krievijas dabasgāzes importētāja, kā arī naftas un jēlnaftas produktu nozīmīgs avots; atkārtoti pauž bažas par Turcijas ciešo sadarbību ar Krieviju pie lielu kodolelektrostaciju attīstīšanas, ietverot Akuju kodolelektrostaciju, kurai paredzēts sākt darbību 2026. gadā un kura pieder un kuru ekspluatēs Krievijas valsts kodolenerģijas korporācija *Rosatom*; mudina Turcijas valdību pievienoties Espo konvencijai, kas pusēm uzliek saistības paziņot kaimiņvalstīm par plānotiem lieliem projektiem, kam, ļoti iespējams, varētu būt ievērojama nelabvēlīga pārrobežu ietekme uz vidi;

46. pauž bažas par Turcijas ciešajām diplomātiskajām, ekonomiskajām un enerģētikas attiecībām ar Irānas Islāma Republiku, ietverot regulārus augsta līmeņa sakarus, pastāvīgas tirdzniecības attiecības un Irānas gāzes importa turpināšanos; pauž nožēlu par to, ka Turcija neatbalsta ES reakciju uz Irānas vēršanos pret protestētājiem, ietverot ierobežojošos pasākumus saistībā ar Islāma revolucionāro gvardu korpusu (*IRGC*); ņem vērā nesenās tiesvedības norises Amerikas Savienotajās Valstīs saistībā ar *Halk Bankası A.Ş.* (*Halkbank*), tostarp tiesvedību saistībā ar izvairīšanās no sankcijām un saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas shēmām; aicina Turciju pakāpeniski panākt atbilstību ES KĀDP nostājām un sankciju režīmam; ar bažām norāda, ka militārās operācijas pret Irānas režīmu radīs sekas Turcijai tās ģeogrāfiskā tuvuma dēļ, tostarp plašāku ietekmi, it sevišķi saistībā ar jaunu migrācijas spiedienu; uzver, ka šajā kontekstā svarīga ir reģionāla koordinācija un cieša sadarbība ar Turciju un citiem starptautiskiem partneriem;

47. atzinīgi vērtē Turcijas ilgstošo nostāju par labu divu valstu risinājumam attiecībā uz Izraēlas un Palestīnas konfliktu, kas atbilst ES nostājai, un tās aktīvo līdzdalību Globālajā aliansē divu valstu risinājuma īstenošanai šā risinājuma ieviešanai; atzinīgi vērtē

Turcijas ieguldījumu mediācijas centienos saistībā ar pamieru Gazā un Gazas miera samitu 2025. gada oktobrī Šarm eš Šeihā; nosoda to, ka Turcijas iestādes aktīvi atbalsta "Hamās", ko ES ir iekļāvusi teroristu sarakstā, un atsakās to atzīt par teroristu organizāciju, kas nav savienojams ar ES ārpolitiku un drošības politiku; pauž nožēlu par to, ka Turcija nav nosodījusi 2023. gada 7. oktobra uzbrukumu Izraēlai, kuru īstenoja "Hamās"; brīdina pret Turcijas sakariem ar reģionālajiem dalībniekiem, kuri ir saistīti ar ekstrēmistu plāniem, atzīmējot, ka šādi sakari varētu sarežģīt ES un Turcijas attiecības un ietekmēt reģionālo stabilitāti; aicina Turciju turpināt stingri balstīties uz daudzpusējo sistēmu, kuras centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija, jo tā ir būtisks satvars, lai virzītos uz visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu risinājumu Izraēlas un Palestīnas konfliktam;

48. atzīmē Turcijas pieaugošo ietekmi pār norisēm Sīrijā pēc *Assad* režīma krišanas, un tās intensīvo sadarbību ar pašreizējām Sīrijas pārejas posma iestādēm, cita starpā sniedzot tām militāro apmācību un konsultatīvu atbalstu; joprojām ir nobažījies par Turcijas spēku pastāvīgo klātbūtni šajā valstī un par Turcijas atbalstītu bruņotu grupējumu iesaisti nesenos vardarbības incidentos Sīrijas ziemeļos un ziemeļaustrumos, cita starpā pret grupējumiem, kam ir bijusi būtiska loma starptautiskajā cīņā pret *Da'esh*; nosoda ilgtermiņa militārās mobilitātes infrastruktūras un administratīvo struktūru izveidi okupētajās teritorijās, kas ir Turcijas kontrolē; aicina Turciju konstruktīvi sadarboties ar Sīrijas iestādēm, ievērot Sīrijas suverenitāti un teritoriālo integritāti un risināt tās drošības apsvērumus, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības un nodrošinot, ka visiem sīriešiem, arī kurdiem, ir pieejama drošība un pamattiesības, un atturēties no jebkādas iejaukšanās Sīrijas iekšējos procesos; nosoda uzbrukumus civiliedzīvotājiem nesenajā vardarbības incidenta laikā starp Sīrijas armiju un kurdu vadītajiem Sīrijas Demokrātiskajiem spēkiem (*SDF*), izraisot vairākus nāves gadījumus un liela civiliedzīvotāju skaita pārvietošanu, kā arī piekļuves trūkumu humānajai palīdzībai; pauž cerību, ka jaunākā vienošanās starp Sīrijas pārejas posma valdību un *SDF*, kura paredz kurdu spēku un iestāžu pakāpenisku integrāciju valstī un kurdu kultūras, valodas un civilo tiesību vēsturisku atzīšanu, ļaus panākt stabilitāti Sīrijas ziemeļaustrumu reģionā, kas ir priekšnoteikums iekļaujošas politiskās pārejas sekmēm valstī; brīdina, ka jebkāda nopietna reģionālās drošības pasliktināšanās varētu veicināt *Da'esh* atdzimšanu; uzsver, ka jebkādai pieaugušu *Da'esh* kaujinieku un aizdomās turēto nodošanai Turcijai vai caur Turciju no aizturēšanas vietām Sīrijā arī turpmāk ir jāpiemēro efektīva apcietinājumā turēšanas, uzraudzības un informācijas apmaiņas kārtība, tostarp pārrobežu nodošanas gadījumā; norāda uz lielajām investīcijām, kas vajadzīgas Sīrijas ekonomikas rekonstrukcijai un atzīst Turcijas ieinteresētību šo centienu veicināšanā; šajā sakarībā pauž atbalstu ciešai un konstruktīvai sadarbībai starp ES un Turciju;

49. atkārtoti apstiprina savu atbalstu Turcijas un Armēnijas attiecību normalizēšanai, lai panāktu izlīgumu un labas kaimiņattiecības,

reģionālo stabilitāti, drošību un sociālekonomisko attīstību, un atzinīgi vērtē līdz šim panākto progresu, tostarp konkrētu vīzu procedūru atvieglošanu, sagatavošanos gaidāmajai robežu atvēršanai trešo valstu valstspiederīgajiem un diplomātisko pasu turētājiem, kā arī *Turkish Airlines* tiešo lidojumu atsākšanu; mudina Turciju stingri veicināt šo procesu ar saviem spēkiem, nepadarot to atkarīgu no savām attiecībām ar kādu trešo valsti; aicina abas valstis turpināt darbu pie labākas savienotības, lai sekmētu sauszemes savienotību starp Eiropu un Āziju, kā arī veicinātu vēsturisku samierināšanu, uzlabotu darījumdarbības klimatu un ciešākus cilvēku savstarpējos kontaktus; atbalsta Komisijas centienus virzīt uz priekšu ES reģionu savienojamības programmu, iesaistot Turciju, Armēniju un Azerbaidžānu un ietverot tādus projektus kā Karsas-Tbilisi-Baku dzelzceļa līnija, ar lielu potenciālu sekmēt reģionālo stabilitāti un ekonomikas un sociālo attīstību; mudina Turciju atbalstīt miera procesu starp Armēniju un Azerbaidžānu un vēlreiz mudina Turciju atzīt, ka tika pastrādāts genocīds pret armēņiem, jo šāda atzīšana pavērtu ceļu īstenam izlīgumam starp Turcijas un Armēnijas tautām, un mudina Turciju pilnībā ievērot savu pienākumu aizsargāt armēņu kultūras mantojumu;

ES un Turcijas attiecību paplašināšana

50. atkārtoti pauž stingru pārliecību, ka Turcija ir stratēģiski nozīmīga valsts ne tikai saistībā ar pievienošanās procesu, kas sakarā ar Kopenhāgenas kritēriju neievērošanu un demokrātisko reformu trūkuma dēļ pašlaik ir apstājies; uzsver, cik būtiski ir uzturēt konstruktīvu dialogu un padziļināt sadarbību savstarpējo stratēģisko interešu jomās, tostarp attiecībā uz Kipru, un pakāpeniskā, samērīgā un atgriezeniskā veidā, kā arī saskaņā ar Eiropadomes 2024. gada aprīļa secinājumiem; vēlreiz apstiprina, ka ES joprojām ir apņēmusies īstenot pēc iespējas labākās attiecības ar Turciju, balstoties uz dialogu, cieņu un savstarpēju uzticēšanos, kas atbilst starptautiskajām tiesībām un labām kaimiņattiecībām;

51. šajā saistībā atzinīgi vērtē ar pievienošanās procesu nesaistītu ES un Turcijas attiecību uzlabošanu savstarpēju interešu jomās saskaņā ar ieteikumiem 2023. gada 29. novembra kopīgajā paziņojumā par ES un Turcijas attiecībām, to darot pakāpeniskā, samērīgā un atgriezeniskā veidā; turklāt atzinīgi vērtē nesen notikušos augsta līmeņa dialogus par tirdzniecību un ekonomiku, migrāciju un drošību, klimatu, pētniecību un zinātni, tehnoloģijām un inovācijām; vēlreiz aicina atsākt visus attiecīgos augsta līmeņa dialogus un pēc vajadzības izveidot strukturētu augsta līmeņa dialogus par nozaru sadarbību, lai risinātu citas bieži sastopamas problēmas;

52. atbalsta to, lai ar Turciju tiktu padziļināta savienojamības programma enerģētikas, transporta, digitālajā un cilvēku savstarpējo kontaktu jomā saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām kā labas pragmatiskas un savstarpēji izdevīgas sadarbības piemērs ar potenciālu veicināt mieru un stabilitāti reģionā; uzsver, ka ir

stratēģiski svarīgi paātrināt nozīmīgu infrastruktūras projektu pabeigšanu, lai uzlabotu savienojamību starp ES un Turciju saskaņā ar paplašinātajiem Eiropas tīkliem; uzsver Turcijas nozīmi transkontinentālās savienojamības iniciatīvu izstrādē un darbībā, tostarp attiecībā uz arvien nozīmīgāko alternatīvo tirdzniecības maršrutu starp Eiropu un Āziju (Vidējais koridors), kas varētu ievērojami palīdzēt stiprināt ES piegādes ķēdes noturību un ekonomisko sadarbību un kam var būt svarīga nozīme plašāku ES stratēģiskās autonomijas mērķu sasniegšanā; mudina savlaicīgi attīstīt automaģistrāli apkārt Melnajai jūrai un dzelzceļa savienojumus; atzinīgi vērtē Turcijas gatavību veikt investīcijas, lai apkārt Melnajai jūrai izbūvētu automaģistrāli, kura savienos Turciju, Bulgāriju un Rumāniju;

53. aicina Komisiju, ņemot vērā sekmīgo pieredzi ar citām kandidātvalstīm, īstenot vajadzīgos pasākumus, lai pēc iespējas ātrāk paplašinātu programmu “viesabonēšana kā mājās”, ietverot arī Turciju; aicina Komisiju apsvērt iespēju strādāt pie vienotās euro maksājumu telpas paplašināšanas un citām attiecīgām programmām, lai uzlabotu cilvēku savstarpējos kontaktus; atzinīgi vērtē labo progresu zinātnes un pētniecības sadarbības jomā pārskata periodā, jo īpaši saistībā ar dalību pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”; atbalsta Turcijas dalību ES civilās aizsardzības mehānismā un aicina padziļināt ES un Turcijas sadarbību civilās aizsardzības un noturīgas infrastruktūras jomā, liekot uzsvaru uz nepieciešamību stiprināt decentralizētu pašvaldību spēju, pilsoniskās sabiedrības līdzdalību, labāku koordināciju un publisku komunikāciju;

54. atkārtoti pauž viedokli, ka ir pilnībā jāīsteno un jāmodernizē ES muitas savienība, jo īpaši ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju; apzinās, cik lielu nozīmi lielas ES un Turcijas ekonomikas nozares piešķir šā vairāk nekā 30 gadus spēkā esošā instrumenta atjaunināšanai; ir gatavs atbalstīt modernizētu muitas savienību, kurai būtu plašāka, savstarpēji izdevīga darbības joma, kas varētu aptvert ievērojamus ekonomiskos un stratēģiskos ieguvumus abiem partneriem, tirdzniecības, investīciju un piegādes ķēdes noturības stiprināšanu, digitālās un zaļās pārkārtošanās, publiskā iepirkuma un ilgtspējīgas attīstības saistību palielināšanu un ES un Turcijas ekonomiskās drošības veicināšanu; tomēr uzsver — lai procesa beigās Parlaments varētu sniegt piekrišanu, šādas modernizācijas pamatā vajadzētu būt stingriem nosacījumiem, kas saistīti ar cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, starptautisko tiesību un KĀDP ievērošanu un labām kaimiņattiecībām, cita starpā paredzot to, ka Turcija pilnībā īsteno papildprotokolu un bez izņēmuma un nediskriminējoši attiecina Ankaras nolīgumu uz visām dalībvalstīm, un tajā jāietver pasākumi, lai atbalstītu zaļo pārkārtošanos un palīdzētu maziem un vidējiem uzņēmumiem veikt pielāgošanos; atzinīgi vērtē pēdējā laikā pamanāmos pozitīvos soļus, tostarp tirdzniecības šķēršļu samazināšanu, kas arī tika īstenoti pēc augsta līmeņa dialoga par tirdzniecību;

55. uzsver Komisijas gaidāmo iniciatīvu, piemēram, Industriālās attīstības paātrināšanas akta un pieejas “Ražots Eiropā”, nozīmi ES un Turcijas tirdzniecības attiecībām ar potenciāli stingrām prasībām, kas laika gaitā varētu paredzēt ES iepirkuma noteikumu pārskatīšanu un būtiski ietekmēt jau novecojušo muitas savienību starp ES un Turciju; atzinīgi vērtē to, ka Komisijas priekšlikumā Industriālās attīstības paātrināšanas aktam ir noteikts, ka saturu, kas nāk no partneriem, ar kuriem ES ir noslēgusi nolīgumu par brīvo tirdzniecības zonu vai muitas savienību, piemēram, no Turcijas, uzskatīs par ES izcelsmes saturu; atbalsta šo pieeju un aicina nākotnē jebkurus citus attiecīgus tiesību aktus ierosināt tādā pašā garā, lai arī turpmāk ņemtu vērā to, ka ir svarīgi turpināt integrēt kandidātvalstu tirgus un ekonomikas, jo īpaši attiecībā uz kandidātvalstīm, kurām ar ES ir muitas savienība;

56. ar dziļu nožēlu atzīmē, ka Turcija nav panākusi nekādu progresu, lai izpildītu prasītos vīzu režīma liberalizācijas kritērijus; vēlreiz atzīmē, ka ir gatavs sākt vīzu režīma liberalizācijas procesu, tiklīdz Turcijas iestādes pilnībā būs izpildījušas sešus kritērijus, kas nepārprotami vēl nav izpildīti, un tos nediskriminējoši īstenojušas attiecībā uz visām ES dalībvalstīm, vienlaikus pieskaņojoties ES vīzu politikai; pauž nožēlu, ka Turcijas pilsoņi saskaras ar problēmām, kad iesniedz vīzu pieprasījumus un pieteikumus ES dalībvalstīs, jo ievērojami pieaug pieprasījumu skaits un pastāv bažas par sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu; tomēr atzīst politisko apņemšanos uzlabot vīzu pieejamību un aicina abas puses pastiprināt centienus, lai novērstu atlikušos tehniskos un administratīvos šķēršļus; aicina dalībvalstis palielināt šajā jomā piešķirtos resursus; atbalsta pasākumus vīzu režīma atvieglošanai, jo īpaši attiecībā uz uzņēmējdarbību un *Erasmus* studentiem; pauž dziļu nožēlu, ka Turcijas iestādes pastāvīgi cenšas vainot ES par progresa trūkumu šajā jautājumā, taču vienlaikus pašas neveic nekādus nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu atlikušos kritērijus; atgādina Turcijai, ka reāla un kumulatīva progresa trūkums neizpildīto nosacījumu īstenošanā tieši ietekmē uzņēmējdarbību un *Erasmus* studentus; pauž nožēlu par to, ka Turcijas valdība ļaunprātīgi izmanto īpašās pases, kuru skaits nav zināms, vienlaikus neveicot nepieciešamos pasākumus, lai virzītos uz sistēmu, kas varētu sniegt labumu visiem iedzīvotājiem; aicina Turcijas valdību novērst atlikušos šķēršļus, kas kavē atsākt dialogu par vīzu režīma liberalizāciju, un tāpat aicina Padomi sniegt tās attiecīgo ieguldījumu, tiklīdz šādi soļi tiks sperti; pieņem zināšanai ES un dalībvalstu lēmumu 2025. gada 15. jūlijā ieviest vīzu kaskādes sistēmu;

57. atzinīgi vērtē Eiropas Investīciju bankas atgriešanos Turcijā un Turcijas investīciju platformu Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai ietvaros, kas dara iespējamu spēcīgāku investīciju atbalstu ar garantiju programmām trīs svarīgās politikas prioritātēs, proti, zaļais kurss, stratēģija *Global Gateway*, kā arī darbvietas un izaugsme, saskaņā ar attiecīgajiem nosacījumiem par ES vērtību ievērošanu; uzsver, ka ir jānodrošina, lai neviena ES programma nesniegtu

labumu tādām Turcijas struktūrām, kuras neievēro ES pamatvērtības;

58. atbalsta lēmumu, ko pieņēma ES komponents ES un Turcijas Apvienotajā parlamentārajā komitejā (*JPC*) un kas paredzēja atlikt tās 82. sanāksmi, kura bija plānota 2025. gada 14. un 15. aprīlī Ankarā, ņemot vērā Stambulas mēra *Ekrem İmamoğlu* un citu personu aizturēšanu; joprojām uzskata, ka parlamentārais dialogs ir izšķirošs elements ES un Turcijas attiecībās un pauž cerību, ka *JPC* darbs drīz atsāksies, kad to atļaus nosacījumi; pauž nožēlu par Turcijas iestāžu lēmumu neuzaicināt Eiropas Parlamentu novērot prezidenta un parlamenta vēlēšanas 2023. gada maijā saistībā ar apgalvojumiem par netaisnīgu attieksmi, norādot, ka savukārt Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Parlamentārā asambleja saņēma šādu uzaicinājumu; pauž cerību, ka Eiropas Parlamenta misija tiks uzaicināta novērot visas gaidāmās vēlēšanas valstī;

Turpmākā ES un Turcijas attiecību virzība

59. atkārtoti pauž uzskatu, ka Turcijas valdība nav veikusi nepieciešamos pasākumus, lai valstī novērstu fundamentālus demokrātijas trūkumus, un tādēļ atkārtoti pauž viedokli, ka pašreizējos apstākļos nav iespējams atsākt procesu par Turcijas pievienošanas ES, vienlaikus atzīstot to, ka liela daļa Turcijas sabiedrības ir noskaņota demokrātiski un proeiropeiski; pieņem zināšanai nesenos attiecīgo Turcijas opozīcijas pārstāvju aicinājumus, kuros atbalstīta atjaunota iesaistīšanās minētajā procesā un pievienošanās sarunu atsākšana; pauž atzinību šai inovatīvajai un drosmīgajai pieejai; tomēr joprojām skeptiski raugās uz tās atbalstīšanu, ja vien nebūs skaidra Turcijas valdības signāla par tās gatavību no jauna apņemties virzīties pa ES ceļu ar konkrētām un ticamām darbībām;

60. atgādina, ka tāpat kā jebkuras citas kandidātvalsts gadījumā pievienošanās process ir atkarīgs no tā, vai pilnībā ir izpildīti Kopenhāgenas kritēriji un vai ir normalizētas attiecības ar visām ES dalībvalstīm; uzsver, ka konstruktīva Turcijas iesaiste, tostarp saistībā ar Kipras problēmu, joprojām ir būtiska ciešākas sadarbības veidošanai starp ES un Turciju; šajā sakarībā uzskata, ka, virzoties uz paziņotajiem ES mērķiem, Turcijas iestādēm būtu jāliek mazāks uzsvars uz valsts spējām drošībā un aizsardzībā un tā vietā jārisina smagais demokrātiskais stāvoklis valstī; norāda uz savu apņemšanos virzīt uz priekšu pievienošanās procesu ar nosacījumu, ka Turcijas valdība veiks šos nepieciešamos pasākumus;

61. joprojām mudina Turcijas valdību konstruktīvi sadarboties ar ES iestādēm un dalībvalstīm un turpināt darbu, lai veidotu ciešāku, dinamiskāku un stratēģiskāku partnerību, neraugoties uz pašlaik iesaldēto pievienošanās procesu un balstoties uz Padomes un Eiropadomes attiecīgajiem secinājumiem un paziņotajiem nosacījumiem; uzsver, ka ir jāsāk pārdomu process par to, kā šis

jaunais konstruktīvais un pakāpeniskais ES un Turcijas attiecību satvars, kas balstīts uz demokrātisko principu, tiesiskuma un pamattiesību ievērošanu, varētu aptvert visu iesaistīto pušu intereses; uzsver nepieciešamību stiprināt ES un Turcijas partnerību, piemēram, modernizējot un uzlabojot pašreizējo asociācijas nolīgumu;

62. tomēr uzskata, ka demokrātijas un tiesiskuma pastāvīgais regress tuvākajā nākotnē valsti tikai aizvien vairāk attālinās no ES, iedragājot uzticēšanos, kas ir vajadzīga, lai patiešām uzlabotu sadarbību un partnerību kopīgu interešu jomās, piemēram, tirdzniecībā, enerģētikā vai drošībā;

63. uzskata, ka ES interesēs ir no jauna izvērtēt veidus, kā Turcija var saglabāt saikni ar ES uzskata, ka ES interesēs ir no jauna izvērtēt veidus, kā Turcija var saglabāt saikni ar ES ne tikai standartu ziņā, bet arī vērtību un principu ziņā, un izstrādāt politikas iniciatīvas saskaņā ar šo mērķi; pauž satraukumu par vēl vienas autokrātiskas sistēmas pakāpenisku konsolidāciju pie ES robežām, jo šādām norisēm ir tieša un tālejoša ietekme uz Savienības ilgtermiņa interesēm un stabilitāti; mudina visas ES iestādes, dalībvalstis un Eiropadomi aktīvi paust savu nostāju, lai novērstu pastāvīgo demokrātijas regresu un cilvēktiesību pārkāpumus Turcijā, jo īpaši attiecībā uz pašreiz vērojamo plurālistiskas demokrātijas graušanu, jo tas neatbilst pēc iespējas labāku attiecību veidošanai starp ES un šo valsti; aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu nodrošināt, lai Turciju apmeklējošo augsta līmeņa ierēdņu programmas ietvertu politisko un pilsoniskās sabiedrības ieinteresēto personu plurālu pārstāvību nolūkā gūt pilnīgāku redzējumu par valsti;

64. vēlreiz apliecina vislielāko apņemšanos saglabāt atbalstu neatkarīgai Turcijas pilsoniskajai sabiedrībai; aicina Komisiju atbalstīt un palielināt politisko un finansiālo palīdzību, lai Turcijā veidotos dinamiska un prodemokrātiska pilsoniskā sabiedrība, kuras centieni var stiprināt politisko gribu, kas ir nepieciešama ES un Turcijas ciešāku attiecību veidošanai; uzskata — lai gan uz stimuliem balstītas un ar darījumiem saistītas pieejas darbojas daudzās ES un Turcijas sadarbības jomās, tās nav spējušas veicināt valsts demokratizāciju; attiecīgi uzsver, ka pievienošanās procesa atsākšana ir atkarīga no Turcijas iestāžu un sabiedrības nelokāmas politiskās gribas kļūt par pilnvērtīgu demokrātiju, ko ES Turcijai nevar uzspiest pret tās gribu;

65. atkārtoti aicina stiprināt un padziļināt savstarpējās zināšanas un saprašanos starp Turcijas un ES sabiedrībām, veicinot kultūras apmaiņu, savstarpējos sociālos un kultūras sakarus un apkarojot jebkādas sociālo, reliģisko, etnisko vai kultūras aizspriedumu izpausmes; šajā sakarībā uzsver, ka ES un Turcijas attiecībās ir svarīgi sekmēt apmaiņu starp cilvēkiem, jo īpaši lai veicinātu demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesības; mudina Turciju un ES veicināt kopīgas vērtības, jo īpaši atbalstot jauniešus;

°

° °

66. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomes priekšsēdētājam, Padomei un Komisijai; lūdz šo rezolūciju pārtulkot turku valodā un nosūtīt Turcijas Republikas prezidentam, valdībai un parlamentam.